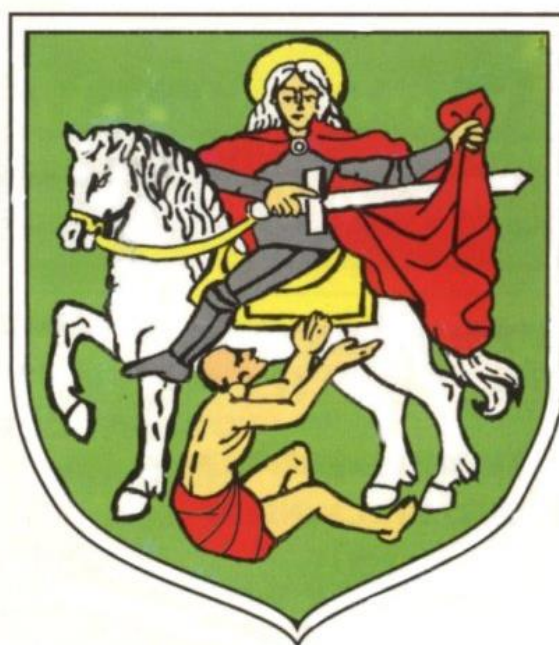

Kompleksowy Plan Rozwoju Szkół dla Gminy Pacanów na lata 2016-2023

Zamawiający:

Gmina Pacanów
ul. Rynek 15
28-133 Pacanów
NIP: 655-17-90-515
REGON: 291010547

Wykonawca:

GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.

Ul. Targowa 18, 25-520 Kielce
IV piętro, pokoje 409a, 410/410a
Tel. fax. 41 343 01 23
e-mail: biuro@graczkowskidotacje.pl
www.graczkowskidotacje.pl

<i>mgr Agata Czupryńska</i>	
-----------------------------	--

Spis treści

1. Wstęp.....	4
2. Odniesienie do dokumentów strategicznych.....	5
2.1. Dokumenty europejskie.....	5
2.2. Dokumenty krajowe.....	6
2.3. Dokumenty regionalne.....	8
2.4. Dokumenty lokalne.....	9
3. Ogólna charakterystyka gminy.....	10
4. Opis i diagnoza stanu istniejącego.....	21
4.1 Baza szkół i przedszkoli.....	29
4.2 Uczniowie.....	31
4.3 Kadra oświatowa.....	44
4.4 Baza lokalowa.....	46
4.5 Efektywność nauczania.....	55
4.6 Analiza demograficzna.....	58
4.7 Finansowanie oświaty.....	60
4.8 Podsumowanie diagnozy.....	61
5. Potrzeby lokalnego rynku pracy i oczekiwań pracodawców.....	62
6. Analiza SOWT.....	63
7. Definicja potrzeb w zakresie kierunków rozwoju szkół.....	65
6. Cele Plan.....	67
6.1 Cel strategiczny.....	67
6.2 Cele główne.....	68
6.3 Cele szczegółowe.....	70
7. Kierunki działań.....	72
8. Monitoring i ewaluacja.....	74
9. Oddziaływanie na środowisko planu oraz działań w nim przewidzianych.....	75
Spis tabel.....	79
Spis wykresów.....	79

1. Wstęp

Podstawą rozwoju i postępu cywilizacyjnego każdego społeczeństwa jest potencjał ludzki. Od tego jak przebiega kształcenie i wychowanie młodego pokolenia zależy przyszłość nas wszystkich. Ciągłe zmieniająca się rzeczywistość społeczna, kulturowa, polityczna i gospodarcza powoduje, że jest to zadanie niezwykle trudne i odpowiedzialne. System edukacyjny, aby dobrze spełniał swoje funkcje, musi być dostosowany do potrzeb społecznych. Dotyczy to zarówno organizacji procesu kształcenia, opieki i wychowania, jak również bazy materialnej placówek oświatowych. Sprawny i efektywny system edukacyjny jest więc warunkiem dobrego i równego startu życiowego oraz dalszego wszechstronnego rozwoju dzieci i młodzieży. W trosce o przyszłość oświaty w Gminie Rada Gminy postanowiła opracować Kompleksowy Plan Rozwoju Szkół dla Gminy Pacanów na lata 2016 -2023, który określi priorytety władz gminy na najbliższe lata. Niniejsze opracowanie to dokument strategiczny opisujący cele i sposoby rozwoju edukacji na terenie Gminy Pacanów w najbliższych latach.

W dokumencie uwzględniono:

1. Ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r. z późniejszymi zmianami.
2. Ustawa Karta Nauczyciela z dnia 26 stycznia 1982 r. z późniejszymi zmianami.
3. Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej.
4. Strategia Rozwoju Gminy Pacanów.

2. Odniesienie do dokumentów strategicznych

Kompleksowy Plan Rozwoju Szkół dla Gminy Pacanów na lata 2016-2023 jest dokumentem, który wpisuje się w cele dokumentów zarówno na szczeblu krajowym jak i europejskim. Dokument jest również spójny i wpisuje się w dokumenty wewnętrzne szkół znajdujących się na terenie Gminy Pacanów. Wzajemna komplementarność Kompleksowego Plan Rozwoju Szkół dla Gminy Pacanów z innymi dokumentami strategicznymi lokalnym, regionalnym, krajowym oraz europejskim ma podnieść efektywność podejmowanych w jego ramach działań, a dodatkowo podnosi znacznie jego ogólną wartość oraz prawdopodobieństwo realizacji.

2. 1. Dokumenty europejskie

Kompleksowy Plan Rozwoju Szkół dla Gminy Pacanów na lata 2016-2023 jest spójny z następującymi międzynarodowymi dokumentami strategicznymi:

Komunikat Komisji Europa 2020 Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu

Strategiczne ramy europejskiej współpracy w zakresie edukacji i szkolenia – ET2020

Wymienione powyżej dokumenty zawierają wskazania dla krajowego systemu oświaty, który powinien uwzględniać cele i wyzwania rozwojowe przyjęte w Unii Europejskiej. Zakładają one m.in.:

- ułatwienie dostępu do edukacji wszystkim i na każdym etapie życia,
- dążenie do stałego podnoszenia kompetencji i kwalifikacji,
- cyfryzację oświaty,
- ułatwienie młodzieży wejścia na rynek pracy,
- zwiększenie mobilności młodzieży.

2.2. Dokumenty krajowe

Kompleksowy Plan Rozwoju Szkół dla Gminy Pacanów na lata 2016-2023 jest spójny i wpisuje się w dokumenty o znaczeniu krajowym. Do najważniejszych polskich dokumentów zawierających rekomendacje dotyczące kierunków rozwoju edukacji w skali kraju należą:

Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020

SRKL jest jedną z dziewięciu strategii sektorowych stanowiących „inne strategie rozwoju” w rozumieniu ustawy dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712, z późn. zm.), realizujących średnio i długookresową strategię rozwoju kraju. Kompleksowy Plan Rozwoju Szkół dla Gminy Pacanów wpisuje się i jest zgodny z celem głównym SRKL którym jest **rozwijanie kapitału ludzkiego poprzez wydobywanie potencjałów osób w taki sposób, by mogły w pełni uczestniczyć w życiu społecznym, politycznym i ekonomicznym na wszystkich etapach życia** oraz z celem szczegółowym nr 5.

Poza celem głównym w SRKL wyznaczono pięć celów szczegółowych:

1. wzrost zatrudnienia;
2. wydłużenie aktywności zawodowej i zapewnienie lepszej jakości funkcjonowania osób starszych;
3. poprawa sytuacji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym;
4. poprawa zdrowia obywateli oraz podniesienie efektywności opieki zdrowotnej;
- 5. podniesienie poziomu kompetencji i kwalifikacji obywateli.**

Cel ten będzie realizowany poprzez następujące kierunki interwencji:

- Poprawa dostępności i jakości wczesnej edukacji, w szczególności na terenach wiejskich oraz zorientowanie jej na wspieranie, a nie zastępowanie rodziców.
- Szersze otwarcie szkół na współpracę z rodzicami i otoczeniem społecznym, zapewnianie w szkołach zdrowego, bezpiecznego i przyjaznego otoczenia. Rozwijanie dodatkowych zajęć edukacyjnych uzupełniających edukację szkolną, rozwijających zainteresowania i uzdolnienia uczniów oraz wspomagających rodziców w wychowaniu.
- Poprawa jakości kształcenia i szkolenia na wszystkich poziomach oraz rozwój kreatywności i innowacyjności osób uczących się (indywidualizowanie i od schematyzowanie kształcenia w szkołach, placówkach oświatowych i uczelniach,

ukierunkowanie kształcenia i szkolenia na zdobywanie kompetencji kluczowych i umiejętności współpracy).

Realizacja celu głównego oraz celów szczegółowych SRKL odbywać się będzie poprzez działania podejmowane na różnych etapach życia: od wczesnego dzieciństwa, poprzez edukację szkolną, edukację na poziomie wyższym, okres aktywności zawodowej i rodzicielstwa, do starości.

Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2020

Definicja kapitału społecznego zawarta w Strategii Rozwoju Kapitału Społecznego określa go, jako wynikającą z zaufania oraz obowiązujących norm i wzorów postępowania, zdolność obywateli do mobilizacji i łączenia zasobów, która sprzyja kreatywności oraz wzmacnia wolę współpracy i porozumienia w osiągnięciu wspólnych celów. Stanowi to rekomendację dla edukacji, w której za szczególnie istotne uważa się:

- upowszechnianie na wszystkich poziomach metod nauczania promujących budowanie postaw współpracy, kreatywności i komunikacji,
- rozwój kompetencji obywatelskich, medialnych i kulturowych,
- edukację poza formalną i uczenie się przez całe życie.

Realizacja tych priorytetów jest możliwa dzięki kształceniu i doskonaleniu nauczycieli w zakresie rozwijania kompetencji społecznych wśród uczniów i studentów oraz współpracy z instytucjami nauki, kultury i partnerami społecznymi.

2.3. Dokumenty regionalne

Kompleksowy Plan Rozwoju Szkół dla Gminy Pacanów na lata 2016-2023 jest spójny i wpisuje się w dokumenty o znaczeniu regionalnym.

Aktualizacja Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020

Misją Strategii jest: pragmatyczne dążenie do najpełniejszego i innowacyjnego wykorzystania przewag i szans, odwrócenia niekorzystnych tendencji demograficznych oraz podniesienia jakości życia mieszkańców przy jednoczesnej dbałości o stan środowiska. Konkretyzacja powyższej misji Strategii odbywa się na drodze realizacji następujących sześciu celów strategicznych:

1. Koncentracja na poprawie infrastruktury regionalnej.
2. Koncentracja na kluczowych gałęziach i branżach dla rozwoju gospodarczego regionu.
- 3. Koncentracja na budowie kapitału ludzkiego i bazy dla innowacyjnej gospodarki.**
4. Koncentracja na zwiększeniu roli ośrodków miejskich w stymulowaniu rozwoju gospodarczego regionu.
5. Koncentracja na rozwoju obszarów wiejskich.
6. Koncentracja na ekologicznych aspektach rozwoju regionu.

Kompleksowy Plan Rozwoju Szkół dla Gminy Pacanów na lata 2016-2023 jest zgodny z celem strategicznym nr 3 cel szczegółowy 3.1 Sprzyjanie kumulowaniu kapitału ludzkiego czyli zdrowi, kreatywni i wykształceni ludzie jako podstawa myślenia o pomyślnej przyszłości.

Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020

Dokument jest zgodny m.in. z Priorytet inwestycyjny 10i ograniczenie i zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki szkolnej oraz zapewnianie równego dostępu do dobrej jakości wczesnej edukacji elementarnej oraz kształcenia podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego, z uwzględnieniem formalnych, nieformalnych i poza formalnych ścieżek kształcenia umożliwiających ponowne podjęcie kształcenia i szkolenia.

Cel szczegółowy 1: Zwiększenie liczby miejsc wychowania przedszkolnego.

Cel szczegółowy 2: Podniesienie kompetencji kluczowych uczniów (w tym uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi) na każdym etapie edukacji ogólnej, w tym podstawowej, gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej, w kontekście potrzeb rynku pracy.

2.4. Dokumenty lokalne

Kompleksowy Plan Rozwoju Szkół dla Gminy Pacanów na lata 2016-2023 jest spójny i wpisuje się w dokumenty o znaczeniu lokalnym. Głównym dokumentem strategicznym gminy jest Strategia Rozwoju Gminy Pacanów.

Kompleksowy Plan Rozwoju Szkół dla Gminy Pacanów na lata 2016-2023 wpisuje się w cel strategiczny: oświata i wychowanie – C. Nowoczesna baza oświatowo-wychowawcza odpowiadająca współczesnym wyzwaniom edukacyjnym.

Cel operacyjny C.1. - Placówki oświaty i wychowania dostosowane do potrzeb.

Działania: C.1.1. –Racjonalizacja sieci placówek oświaty i wychowania.

Działania: C.1.2. – Inwestycje w bazę dydaktyczną oraz zaplecze szkół gimnazjalnych.

Cel operacyjny C.2. – Kształcenie zgodne z wymogami nowoczesnej dydaktyki.

Działania: C.2.1. – Rozwój nowoczesnej oferty dydaktycznej w tym zajęć pozaszkolnych.

Działanie C.2.2. – Programy stypendialne.

Działanie C.2.3. – Wsparcie kształcenia nauczycieli.

Celem starań gminy będzie zwiększenie możliwości rozwoju dzieci i młodzieży uczęszczających do szkół na terenie gminy poprzez organizację różnego rodzaju zajęć dodatkowych i pozalekcyjnych, przy dalszym wykorzystaniu zewnętrznych środków finansowania. Realizacja tego celu we wszystkich szkołach w gminie przyczyni się do poprawy jakości nauczania, co pozwoli na zbudowanie podstawy do sukcesów życiowych i zawodowych mieszkańców gminy.

Zapewnienie jak najlepszych warunków nauki, rozwoju intelektualnego oraz bezpieczeństwa są wyznacznikiem atrakcyjności osiedleńczej gminy. W ramach tego kierunku gmina stawia na modernizację obiektów szkolnych z dostosowaniem ich do obowiązujących norm i standardów nauczania, wyposażania w niezbędny sprzęt i urządzenia.

3. Ogólna charakterystyka gminy

Gmina Pacanów położona jest na obrzeżach południowo – wschodniej części województwa świętokrzyskiego i sąsiaduje przez swą południową granicę, przebiegającą na rzece Wiśle, z województwem małopolskim. Gmina graniczy z następującymi jednostkami administracyjnymi: z powiatu buskiego:

- od zachodu z gminą Solec Zdrój,
- od północnego zachodu z gminą Stopnica,
- od południowego zachodu z gminą Nowy Korczyn

z powiatu staszowskiego:

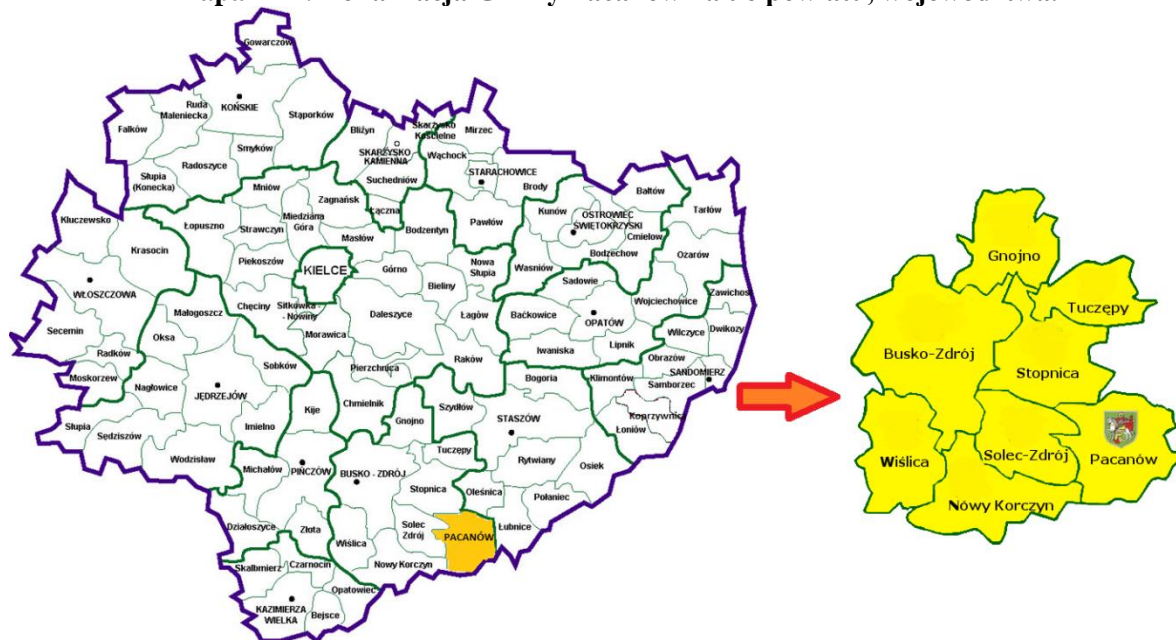
- od wschodu: z gminą Oleśnica, Łubnice,

z powiatem Dąbrowa Tarnowska (województwo małopolskie)

- od południa: z gminami Szczucin i Mędrzechów

Gmina Pacanów zajmuje obszar 124 km², co stanowi ok. 1,2% powierzchni całego województwa świętokrzyskiego. Odległość miejscowości Pacanów od siedziby władz województwa – Kielc- wynosi ok. 70 km. Łączna długość granic gminy wynosi 58 km, z czego 15 km przypada na granicę naturalną na rzece Wiśle. Poniższa mapa przedstawia Gminę Pacanów na tle województwa oraz powiatu buskiego.

Mapa nr 1: Lokalizacja Gminy Pacanów na tle powiatu, województwa.

Źródło: <http://www.krolewskieponidzie.pl/wladze-stowarzyszenia.html>

W skład Gminy Pacanów wchodzi 28 sołectw tj.: Biechów, Biskupice, Chrzanów, Grabowica, Karsy Dolne, Karsy Duże, Karsy Małe, Kępa Lubawska, Komorów, Kółko Żabieckie, Książnice, Niegosławice, Oblekoń, Pacanów, Podwale, Rataje Karskie, Rataje Słupskie, Słupia, Trzebica, Wola Biechowska, Wójcza, Wójczka, Zborówek, Zborówek Nowy, Żółcza Ugory, Żabiec, Kwasów, Sroczków.

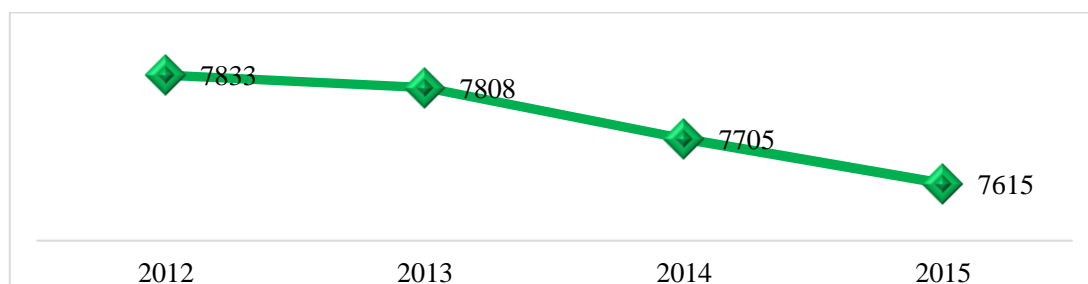
Mapa 1: Gmina Pacanów

Źródło: <http://pacanow.radm.pl/po%C5%82o%C5%BCenie,2,1,1,p.html>

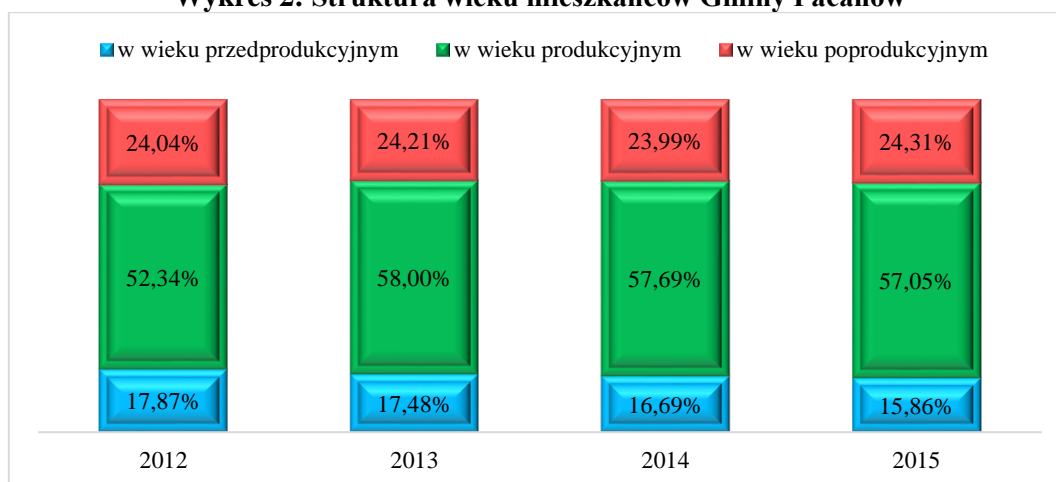
Według danych GUS 2015 rok gminę Pacanów zamieszkiwało **7615 osób** w tym 3689 mężczyzn oraz 3926 kobiet co stanowi **10,37%** mieszkańców powiatu. Względem roku 2012 liczba mieszkańców gminy **spadła o 218 osób**. Największą część społeczeństwa gminy **57,05%** stanowi ludność w wieku produkcyjnym tj. w wieku zdolności do pracy. Wiek emerytalny osiągnęło **24,31%** mieszkańców powiatu. Z roku na rok maleje liczba osób w wieku przedprodukcyjnym - w roku 2014 było to **15,86%** ogółu ludności, co świadczy o starzejącym się społeczeństwie. Poniższe wykresy obrazują strukturę ludności gminy Pacanów w latach 2012-2014. Średnia gęstość zaludnienia w gminie wynosi 61 osób/km² (dane z GUS na 31.12.2015).

Wykres 1: Liczba ludności w Gminie Pacanów w latach 2012-2015

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego

Wykres 2: Struktura wieku mieszkańców Gminy Pacanów

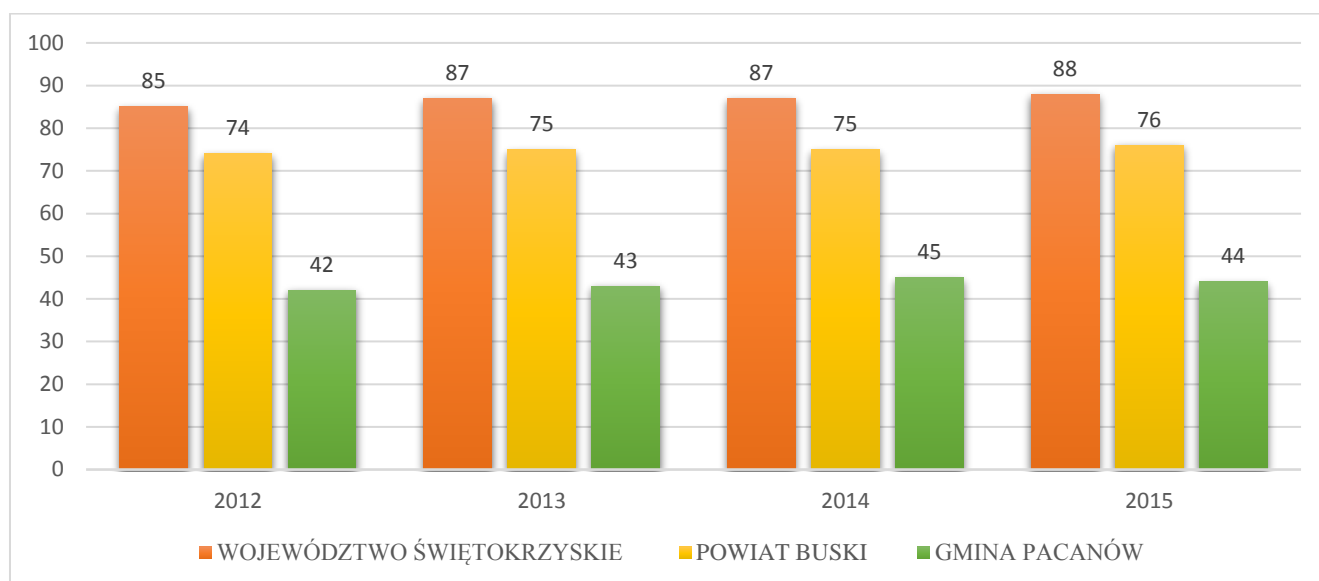

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego

Sytuacja gospodarcza

Dominującą funkcję w strukturze gospodarki gminy pełni rolnictwo. Pozarolnicze formy działalności są stosunkowo słabo rozwinięte. W chwili obecnej na terenie gminy zarejestrowanych jest 132 podmioty (to o 7 więcej niż w 2013). Jak widać na poniższym wykresie liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 1000 ludności jest o połowę niższa niż wskaźnik dla województwa.

Wykres 3: Ilość podmiotów wpisane do rejestru REGON na 1000 ludności

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego

Największy obszar Gminy Pacanów stanowią grunty orne oraz łąki i pastwiska. Na terenie gminy znajduje się 4366 gospodarstw najczęściej w sołectwach: Pacanów – 509, Oblekoń - 404 Rataje Słupskie – 297, Biechów – 272. Pacanów jest atrakcyjną gminą, a na jej terenie znajduje się 9 obiektów gastronomicznych oraz 4 obiekty noclegowe. Warto podkreślić iż w centrum gminy znajduje się Europejskie Centrum Bajki, do którego corocznie przyjeżdżają dzieci z całego kraju, aby móc poznać najsłynniejszego Koziołka w Polsce. Co roku organizowana jest tutaj impreza masowa Festiwal Kultury Dziecięcej, w której uczestniczą dzieci z województwa oraz kraju.

Infrastruktura techniczna

Wśród zasobów technicznych każdego samorządu wymienić można m.in. infrastrukturę drogową, wodociągową, sanitarną, gazową, zaopatrzenia w ciepło czy energię elektryczną. Na terenie gminy zlokalizowane są drogi krajowa (79, 74), powiatowe i gminne. Gmina jest w 98% zwodociągowana i 22% skanalizowana. Zgazyfikowane są miejscowości: Chrzanów, Wójeczka, Wójcza, Biechów, Wola Biechowska, Słupia, Pacanów, Karsy Duże i Książnice. Aktualnie na obszarze gminy znajduje się 54,6 km rozdzielczej sieci gazowej. Ilość odbiorców wynosi 367, ilość przyłączy – 655 sztuk. W miejscowościach gdzie brak jest sieci gazowej większość mieszkańców korzysta z gazu płynnego. Na terenie gminy w 2014 r znajdowało się 2593 budynków mieszkalnych.

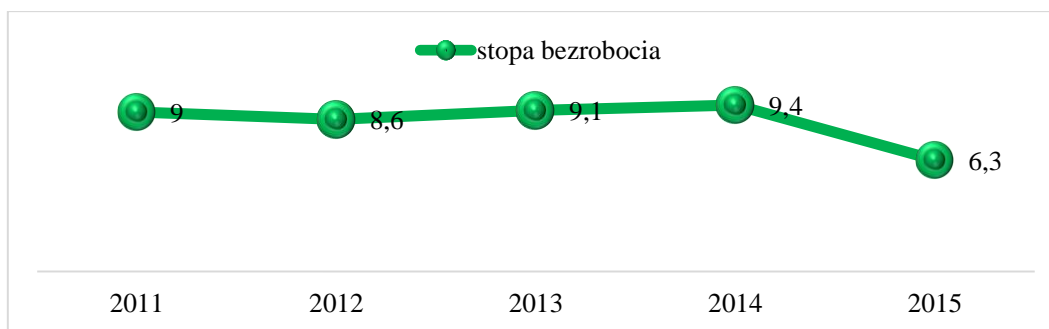
Podstawowa charakterystyka Gminy Pacanów na tle województwa i powiatu buskiego pozwalająca ocenić jego potencjał społeczny i ekonomiczny przedstawia się następująco:

- Zajmuje 3 miejsce wśród gmin powiatu buskiego pod względem obszaru.
- Zajmuje 3 miejsce wśród gmin powiatu buskiego pod względem ludności.
- Gmina notuje od kilku lat ujemny przyrost naturalny.
- Zajmuje 6 miejsce w powiecie pod względem zwodociągowania oraz 7 pod względem skanalizowania (78 w województwie) oraz 6 pod względem gazyfikacji.
- Na terenie gminy jest mało zarejestrowanych podmiotów w rejestrze REGON (7 miejsce w powiecie, 92 w województwie).
- Mieszkańcy gminy mają niskie poczucie bezpieczeństwa (gmina znajduje się na obszarach zalewowych).
- Duży potencjał turystyczny gminy na tle województwa (gmina położona w atrakcyjnym miejscu – powiat buski).

Bezrobocie

Stopa bezrobocia w powiecie buskim na koniec października 2015 rok wynosi 6,3% i była jedną z najniższych w województwie. W 2015 rok w PUP w Busku Zdroju było zarejestrowanych 220 osób bezrobotnych zamieszkujących Gminę Pacanów. Tak jak w poprzednich latach dużą liczbę osób bezrobotnych stanowiły osoby młode w wieku 18-44 lat, oraz osoby pozostające bez pracy powyżej 12 miesięcy. W ostatnich latach obserwujemy stopniowy spadek stopy bezrobocia na terenie powiatu.

Wykres 4: Stopa bezrobocia w powiecie buskim w latach 2011-2015

Źródło: Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Instytucje kultury na terenie Gminy

Na terenie Gminy potrzeby kulturalne zaspokaja Europejskie Centrum Bajki im. Koziółka Matołka w Pacanowie. Działania tej instytucji kultury skierowane są do dzieci, rodziców i osób pracujących z dziećmi. ECB zostało powołane w 2005 roku przez Gminę Pacanów i Samorząd Województwa świętokrzyskiego w celu przekształcenia Pacanowa w Europejską Stolicę Bajki. Od 2010 roku ECB działa w nowej siedzibie – w wielofunkcyjnym obiekcie znajduje się biblioteka z czytelnią i księgarnią, sala kinowa i teatralna oraz sale warsztatowe. Budynek otaczają ogród zmysłów z altanami. Nad stawem znajduje się amfiteatr.

Organizacje wspierające edukację na terenie gminy

Na obszarze gminy działa kilkanaście organizacji społecznych, które angażują się w rozwój procesu edukacji zarówno dzieci, młodzieży jak i osób dorosłych.

Szkoła Podstawowa im. K. Makuszyńskiego w Pacanowie współpracuje m.in. z następującymi organizacjami pozarządowymi:

- ZMW (Związek Młodzieży Wiejskiej)- organizacja wypoczynku letniego dla dzieci rolników w formie półkolonii.
- Stowarzyszenie "Przyjazna szkoła"- Projekt „Warto być dobrym”- nagroda dla ucznia, rower 500 zł.
- Stowarzyszenie Miłośników Gminy Pacanów – Projekt z Europejskiego Funduszu Wsi Polskiej „Mali Pacanowianie”- zespół tańca ludowego- 5 tysięcy zł
- Fundacja „BOŚ”- projekt „Czas na zdrowie”- propagowanie zdrowego stylu życia
- Fundacja Ekologiczna „Arka”- Choinki nadziei- obdarowanie choinką osoby potrzebującej, akcja przed Bożym Narodzeniem w partnerstwie z nadleśnictwem, program artystyczny, wolontariat.
- Fundacja "Grupy Azoty"- wyprawki dla uczniów z klas I-III (bezpieczeństwo w gospodarstwie rolnym- konkurs).
- „WordTeach”- „Wakacje z angielskim”- przez 6 tygodni wakacji native speakerzy z USA prowadzili zajęcia dla dzieci i dorosłych w szkole.
- Fundacja „Nasza Ziemia”- Sprzątanie świata
- Fundacja ABCXXI- „Cała Polska czyta dzieciom”
- Polski Związek Szachowy- współpraca w realizacji projektu „ Edukacja przez szachy w szkole”.

- Fundacja WOŚP- „Cała Polska uczy ratować”- zajęcia z udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej- przeszkolonych 200 uczniów- pomoc fundacji- fantomy , materiały do ćwiczeń.
- Towarzystwo „Nasz dom”- Góra grosza – samorząd szkolny zbiera grosze od uczniów na mieszkanie dla byłych wychowanków Domu Dziecka.
- Fundacja „Być bardziej” „Dzwonek na obiad”, „Grosz do grosza”.- samorząd szkolny zbiera pieniądze na obiady dla potrzebujących dzieci.
- Centrum Edukacji Obywatelskiej- „Samorzady mają głos”, „Szkola z klasą” – projekty służące rozwojowi placówki..
- UNICEF- „Edukacja globalna”, „Wszystkie kolory świata”- projekty służące budowania u uczniów poczucia tolerancji, empatii i odpowiedzialności za życie drugiego człowieka.

Gimnazjum nr 1 współpracuje z wieloma instytucjami, wśród których należy wymienić najważniejsze przedsięwzięcia:

- Fundacja „Bajkowy Pacanów”, który w 2015 roku dofinansowała ze środków Fundacji PZU -Wsparcie dla młodzieży gimnazjalnej przez cykl zajęć edukacji artystycznej oraz wyjazd edukacyjny do Muzeum Chopina i uczestnictwo w spektaklu baletowym.
- "Wakacje z angielskim", międzynarodowy projekt realizowanego przez Fundację Rozwoju Edukacji ” WorldTeach” działającą w ramach Instytutu Rozwoju Międzynarodowego Uniwersytetu Harvarda. 2010 – 2011.
- Centrum Edukacji Obywatelskiej - regularna współpraca od roku 2011, celem której jest wdrożenie **Oceniania Kształującego** do praktyki szkolnej jako podstawowego systemu nauczania i oceniania uczniów oraz **rozwijanie uczenia się nauczycieli** i wdrażanie nowoczesnych metod nauczania. W ramach tej długofalowej współpracy szkoła realizowała następujące kilkuletnie programy doskonalące warsztat pracy nauczycieli:
 - Ocenianie kształtujące – teoria i praktyka (2011/12)
 - Nauczycielska akademia Internetowa (2011/12 2012/13 2013/14)
 - Rozwijanie Uczenia się i Nauczania (2012 – 2014)
 - SUS - Szkoła Ucząca Się (2015 – 2017)

- Warsztaty dla dyrektorów szkół w Klubie Szkół Uczących Się (2015, 2016) oraz dla młodzieży
- Sejm Dzieci i Młodzieży – 2012
- Fundacja „Farma” – 10 miesięczny innowacyjny, program edukacji i aktywizacji obywatelskiej młodzieży „Gramy w Radę, Damy Radę ” skierowany do Samorządu Uczniowskiego.
- Uczniowski Klub Sportowy działający przy Gimnazjum nr 1 organizujący wiele szkolnych zawodów sportowych, w szczególności z piłki siatkowej dziewcząt, badmintonu oraz piłki nożnej chłopców i dziewcząt.
- GLKS Zorza Tempo Pacanów, realizacja kilku projektów, m.in. Świątokrzyska Akademia Sportu – 2012, Młodzieżowa Akademia Piłki Halowej- 2014 , Międzygminny Turniej Sportowy -2016. Letnia akademia sportu 2015, 2016.
- Fundacja Wspierania Edukacji Młodzieży Wiejskiej, zakup strojów dla zespołu tanecznego oraz wyposażenie klasopracowni w sprzęt multimedialny.
- Summer Camp 2016 - letnie warsztaty nauki j. angielskiego w ECB.
- Fundacja Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy – wolontariat.
- PCPR w Busku Zdroju – wolontariat przy zbiórkach żywności.

Ponadto uczniowie gimnazjum realizują corocznie kilka projektów edukacyjnych o zasięgu lokalnym, współpracując z lokalnymi instytucjami i przedsiębiorstwami. M.in. Prowadzony jest sklepik szkolny ze zdrową żywnością.

Szkoła Podstawowa w Oblekoniu współpracuje m.in. z następującymi organizacjami pozarządowymi:

- Fundacja Wspierania Edukacji Młodzieży Wiejskiej nagradzanie uczniów osiągających najlepsze wyniki w nauce; doposażanie biblioteki szkolnej – 1500 zł; remont budynku (dach, elewacja, pomieszczenia szkolne)- 20 000 zł, budowa placu zabaw, boisk sportowych- 5000 zł; zakup pomocy dydaktycznych (m.in. tablice interaktywnej – 3000 zł, Zakup busa do przewozu dzieci- 250 000 zł ; spotkania szkoleniowe, prezentacje stypendystów Fundacji- studentów i doktorantów z wyższych uczelni.
- Ochotnicza Straż Pożarna w Oblekoniu organizuje spotkania, pogadanki; przeprowadzanie ewakuacji próbnych; pomoc podczas organizacji imprez szkolnych (Dni Pokusowe).

- Stowarzyszenie „Diamenty Powiśla” organizuje zajęcia rozwijające zainteresowania (taneczne, ruchowe, muzyczne, sportowe).
- Koło Gospodyń Wiejskich w Oblekoniu organizuje imprezy dla dzieci (Mikołajki, Zabawa Noworoczna).

Szkoła Podstawowa w Ratajach Słupskich współpracuje m.in. z następującymi organizacjami pozarządowymi:

- Stowarzyszenie „Pro Victus Novum”- organizacja wypoczynku letniego (półkolonii) dla dzieci rolników.
- „Akademia Bezpiecznego Puchatka” – projekt edukacyjny służący poprawie bezpieczeństwa najmłodszych uczniów- foldery, ulotki informacyjne.
- Projekt „Szkoła Współpracy” realizowany w partnerstwie z Fundacją Rozwoju Demokracji Lokalnej – wzmocnienie współpracy pomiędzy uczniami, rodzicami i nauczycielami.
- Fundacja Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy -Akcja „Ratujemy i uczymy ratować”- przeszkolenie nauczycieli i uczniów z udzielania pierwszej pomocy, otrzymanie materiałów oraz wyposażenie każdego ucznia w podręczną apteczkę.
- Towarzystwo Nasz Dom- Akcja „Góra Grosza”- akcja pokazuje najmłodszym, jaka siłę może stanowić niewielka pomoc wielu ludzi dla dobra potrzebujących, uczy empatii.
- Caritas „Program Skrzydła”- pomoc stypendialna dla uczniów z rodzin ubogich, uczniowie otrzymują pomoc w formie rzeczowej.
- Stowarzyszenie Producentów i Dziennikarzy Radiowych i Fundacji „Trzeźwy Umysł”- Kampania Profilaktyczna „Zachowaj trzeźwy umysł”- kampania służąca poznawaniu przez uczniów zasad zdrowego stylu życia oraz atrakcyjnych dla dzieci młodzieży zachowań prospołecznych jako alternatywy wobec patologii szczególnie picia alkoholu, zażywania narkotyków oraz stosowania przemocy.
- Centrum Wspierania Inicjatyw dla Życia i Rodziny -Program „Szkoła Przyjazna Rodzinie”- program wspiera rodziców i nauczycieli w działaniach wychowawczych wobec dzieci w duchu odpowiedzialności i szacunku, realizuje zadania związane z profilaktyką uzależnień, postaw patologicznych.
- Koło Gospodyń Wiejskich „Kępianki” – podejmują działania edukacyjne kształtujące postawy patriotyczne, prospołeczne, poczucie przynależności do swojej „małej

ojczyzny”, uczą tradycji związanych z obchodami świąt patriotycznych, rodzinnych i ludowych. Od 17.09-15.11.2016r. realizują projekt edukacyjny „Zaduszki kontra Halloween”. Współorganizują ze Stowarzyszeniem Koło Gospodyń Wiejskich „Nadwiślanki” z Rataj Słupskich oraz Stowarzyszeniem „Żabieckie Powiślanki” „Święto Narodowe na wesoło”- 11 listopada.

- Ochotnicza Straż Pożarna w Ratajach Karskich – organizuje ćwiczenia ewakuacyjne, pokazy, pogadanki o bezpieczeństwie przeciwpożarowym.
- Klub sportowy „Zorza Tempo” – akcja „Letnia Akademia Piłki Nożnej”- dzieci korzystają z bezpłatnych treningów piłki nożnej pod okiem doświadczonego trenera.

Gimnazjum Nr 2 im. Batalionów Chłopskich w Ratajach Słupskich współpracuje m.in. z następującymi organizacjami pozarządowymi:

- Centrum Edukacji Obywatelskiej- propagowanie postaw obywatelskich, udział uczniów w wyborach prezydenckich, parlamentarnych, prelekcje.
- Towarzystwo „Nasz dom” akcja „Góra Grosza”- zbiórka pieniędzy dla byłych wychowanków domów dziecka przez samorząd szkolny.
- Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy- udział gimnazjalistów jako wolontariuszy w zbiórce pieniędzy.
- Ochotnicza Straż Pożarna w Ratajach Karskich- przeprowadzanie ćwiczeń ewakuacyjnych, informacje nt. udzielenia pierwszej pomocy przedmedycznej.
- Fundacja „Pomóż i Ty” – udział w sprzedaży cegiełek na rzecz osób niepełnosprawnych.
- Koło Gospodyń Wiejskich „Nadwiślanki”- współpraca w ramach akcji „Mikołajki”
- Stowarzyszenie „Pro Victus Novum”- organizacja półkolonii dla dzieci rolników
- Koło Łowickie nr 3 w Kielcach- organizacja wycieczek edukacyjnych z okazji „Hubertusa”.
- Caritas „Program Skrzydła” – pomoc stypendialna dla uczniów z rodzin ubogich
- Powszechny Zakład Ubezpieczeń w Busku-Zdroju- zakup wykładowiny do sali lekcyjnej – 3000 zł.
- Fundacja Wspierania Edukacji Młodzieży Wiejskiej – zakup programu komputerowego do biblioteki szkolnej – 2,500 zł.

Zespół Publicznych Placówek Oświatowych w Wójczy współpracuje m.in. z następującymi organizacjami pozarządowymi:

- Fundacja Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy -Akcja „Ratujemy i uczymy ratować”- przeszkolenie nauczycieli i uczniów z udzielania pierwszej pomocy, pomoc fundacji- fantomy, materiały do ćwiczeń.
- Towarzystwo „Nasz dom” akcja „Góra Grosza”- zbiórka pieniędzy przez samorząd szkolny.
- Fundacja „Pomóż i Ty” – udział w sprzedaży cegiełek na rzecz osób niepełnosprawnych.
- Ochotnicza Straż Pożarna w Wójczy- przeprowadzanie ćwiczeń ewakuacyjnych, informacje nt. udzielenia pierwszej pomocy przedmedycznej; pomoc w organizacji Pikniku Rodzinnego.
- Fundacja Wspierania Edukacji Młodzieży Wiejskiej – zakup tablicy interaktywnej.
- Akademia Bezpiecznego Puchatka” – projekt edukacyjny służący poprawie bezpieczeństwa najmłodszych uczniów- foldery, ulotki informacyjne.
- Stowarzyszenie : Z NAMI LEPIEJ" - współorganizator Pikniku Rodzinnego; zakup pomocy dydaktycznych , nagród dla uczniów.
- Powszechny Zakład Ubezpieczeń w Busku-Zdroju.
- Nadleśnictwo Chmielnik; Leśnictwo Stopnica -- organizacja zajęć edukacyjnych; współorganizacja akcji "Sadzenie drzew" z okazji dnia lasu i zadrzewień.

4. Opis i diagnoza stanu istniejącego

W chwili obecnej Gmina Pacanów jest organem prowadzącym :

- Gimnazjum Nr 1 im. Michała Janasa w Pacanowie
- Gimnazjum Nr 2 w im. Batalionów Chłopskich w Ratajach Słupskich
- Szkoła Podstawowa im. Kornela Makuszyńskiego w Pacanowie
- Szkoła Podstawowa im. Jana Brzechwy w Ratajach Słupskich
- Szkoła Podstawowa im. Fundacji Zofii i Władysława Pokusów Wspierania Edukacji Młodzieży Wiejskiej w Oblekoniu
- Zespół Publicznych Placówek Oświatowych w Wójczy
- Samorządowe Przedszkole w Pacanowie

Gimnazjum Nr 1 im. Michała Janasa w Pacanowie

Gimnazjum funkcjonuje od 1 września 1999 roku, kiedy to rok szkolny rozpoczęły trzy klasy. Uczniowie placówki to młodzież z obwodu szkolnego SP Pacanów i SP Wójcza. Ich obecna liczba pozwala na funkcjonowanie szczęście oddziałów (po dwie klasy na każdym poziomie). Gimnazjum zajmuje pomieszczenia na II piętrze budynku SP w Pacanowie. Obie szkoły zgodnie funkcjonują w jednym budynku, korzystając wspólnie z Sali gimnastycznej i boisk sportowych oraz innych pomieszczeń. W piątym roku istnienia placówki społeczność szkolna rozpoczęła procedurę wyboru patrona gimnazjum. W zgodnej opinii rodziców, nauczycieli i uczniów postanowiono wybrać osobę związaną ze środowiskiem lokalnym oświaty. 14 grudnia 2004 roku Rada Gminy Pacanów podjęła uchwałę w sprawie nadania gimnazjum imienia Michała Janasa.

Koncepcja rozwoju szkoły zakłada ewolucję celów, misji, wizji i priorytetów w oparciu o zmiany cywilizacyjne, potrzeby środowiska, wnioski z ewaluacji etc. Celem naszej szkoły jest zbudowanie trwałych fundamentów wiedzy i umiejętności niezbędnych w dalszym procesie kształcenia oraz ukształtowanie osobowości otwartej na świat, wrażliwej na drugiego człowieka i przygotowanej do radzenia sobie we współczesnym świecie. Przygotowanie uczniów do dalszej edukacji, dając im solidne podstawy wiedzy i umiejętności, zapewniając edukację w bezpiecznym środowisku, w partnerstwie i otwartości na ich potrzeby oraz stymuluje poszukiwania swojego miejsca w świecie. Drogą do osiągnięcia celu jest opanowanie kompetencji kluczowych. Szkoła pragnie zapewnić uczniom: wysoki poziom nauczania, możliwość efektywnej nauki dwóch języków obcych, możliwość rozwijania zainteresowań i uzdolnień, wpływ na kształtowanie oferty edukacyjnej, w szczególności

artystycznej i sportowej, jasny, sprawiedliwy i wspierający system oceniania osiągnięć szkolnych, opiekę i doradztwo co do przyszłych wyborów edukacyjnych pod kątem możliwości, aspiracji, predyspozycji i zmieniających się trendów na rynku pracy, kształtowanie poczucia odpowiedzialności za swoje zachowania i działania, tolerancja i otwartość na świat i drugiego człowieka, kształtowanie postaw prospołecznych, obywatelskich i patriotycznych, kształtowanie postaw etycznych jako człowieka kierującego się prawdą, dobrem, poszanowaniem godności i odrębności jednostki, wrażliwym na innych, kształtowanie postaw i zachowań proekologicznych oraz sprzyjających zdrowiu psychicznemu i fizycznemu, stosowanie demokratycznych i jawnych procedur w działaniach, racjonalne podejście do problemów życiowych, szczególnie związanych z okresem dojrzewania. Szkoła dąży do tego by być atrakcyjnym i bezpiecznym miejscem nauki, w funkcjonowaniu którego uwzględnia się opinie wszystkich jego filarów - nauczycieli, uczniów i rodziców. W przestrzeni materialnej zajmujemy część budynku szkoły podstawowej i dążymy do ciągłego podnoszenia standardów jego wyposażenia oraz bazy dydaktycznej i sportowej. Proponujemy atrakcyjną ofertę edukacyjną i wychowawczą, co przejawia się przez: dawanie solidnych podstaw edukacji ogólnej oraz nauczanie języków obcych i prezentowaniu specyfiki dziedzin naukowych, oferowaniu zajęć do wyboru (artystycznych, sportowych, projektów edukacyjnych), system wsparcia dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, systematyczne wsparcie psychologiczne dla uczniów i rodzin z problemami, wsparcie w planowaniu kariery opartej na mocnych stronach, zapewnienie całej gamy zajęć wyrównawczych oraz rozwijających zdolności, zapewnienie uczestnictwa w ciekawych projektach edukacyjnych programach zewnętrznych, konkursach, wykorzystanie różnorodnych form i aktywnych metod nauczania, stosowanie oceniania kształtującego jako przyjaznego i wspierającego procesy uczenia się, udział na części zajęć w różnych grupach sprzyjających integracji, tworzeniu klas zróżnicowanych o wyrównanym poziomie potencjału, zwiększanie roli samorządu szkolnego w decydowaniu o sprawach szkoły, wyzwalanie aktywności uczniów przez udział i realizację ciekawych działań w partnerstwie z wartościowymi instytucjami, aktywność samorządu uczniowskiego, debaty szkolne i zwyczajowe uroczystości, w tym festiwal projektów edukacyjnych, prowadzenie polityki informacyjnej (lokalna gazeta i strona internetowa gminy, kronika szkolna online oraz strona www czy Biuletyn Informacji Publicznej), wykorzystanie technologii informacyjnej jako nowych kanałów bezpośredniej komunikacji, w celu bieżącego informowania uczniów i rodziców o postępach w nauce oraz sprawach ważnych dla ucznia

i szkoły (dziennik elektroniczny, moduł komunikacyjny), informowanie o zamierzeniach i działaniach szkoły, współuczestniczą w przygotowaniu szkolnych programów oraz są zapoznawani z efektami szkolnych działań, otwartość na zmiany, dostosowuje swoją ofertę do potrzeb uczniów i wymogów systemu edukacyjnego, monitorując wyniki egzaminów zewnętrznych i związanych z nimi szans rekrutacyjnych systematycznie bada i ewaluuje swoje działania.

Wśród priorytetów rozwojowych szkoła kładzie nacisk na:

- Ocenianie Kształujące jako obowiązujący model oceniania służący wsparciu procesu nauczania w szkole.
- Systemowy rozwój kompetencji nauczycieli w obszarach.
- Korzystanie ze znanych oraz poznawanie nowych narzędzi wspierających pracę nauczyciela.
- Wspieranie rozwoju własnych ścieżek zawodowych n-li.
- Współpraca oraz edukacja rodziców w obszarze profilaktyki uzależnień.
- Wsparcie uczniów w rozwoju zainteresowań i zoptymalizowanie zajęć z uczniem zdolnym.
- Wsparcie rozwoju ucznia przez system doradztwa edukacyjno-zawodowego w szkole.

Gimnazjum Nr 2 w im. Batalionów Chłopskich w Ratajach Słupskich

Gimnazjum nr 2 w Ratajach Słupskich powstało w wyniku reformy systemu edukacji 1 września 1999 roku. Od 2010 roku nosi imię Batalionów Chłopskich. Do szkoły uczęszczają absolwenci Szkoły Podstawowej w Ratajach Słupskich i Szkoły Podstawowej w Oblekoniu. Gimnazjum korzysta z pomieszczeń dydaktycznych użyczonych przez Szkołę Podstawową. Szkoła liczy 92 uczniów uczących się w 5 oddziałach. Placówka dysponuje dobrze wyposażoną bazą: sala gimnastyczna, biblioteka, pracownia komputerowa, pracownia językowa, pracownia języka polskiego, biologii, historii. Zapewniona jest pomoc pedagoga szkolnego. Dla uczniów z sąsiednich miejscowości zorganizowano dowóz.

Szkoła posiada koncepcję pracy i rozwoju. Przygotowuje młodzież do dalszej edukacji, dając im podstawy wiedzy i umiejętności. Zapewnia kształcenie w bezpiecznym środowisku, w partnerstwie i otwartości na ich potrzeby oraz stymuluje poszukiwania przez ucznia swojego miejsca w świecie. Gimnazjum współpracuje z wieloma instytucjami działającymi na rzecz dzieci i oświaty. Współpraca ta zaowocowała realizacją działań na rzecz młodzieży, rozwoju ich umiejętności, zainteresowań i aktywności. Do najważniejszych należą: projekt

„Szkoła równych szans”, realizacja projektów edukacyjnych – „Feniks”, „Fascynujący Świat Nauki”, Ogólnopolski Program „Trzymaj formę”, projekt „Młodzież wysoce kulturalna”. Współpracujemy także z Policją, Strażą Pożarną, ECB w Pacanowie, PSSE w Busku-Zdroju. Gimnazjum podejmuje liczne zadania wdrażające uczniów do aktywności i samodzielności, wyzwalając w nich kreatywność i zaangażowanie na rzecz własnego rozwoju i rozwoju szkoły np.: wolontariat, WOŚP, redagowanie artykułów do gazety lokalnej i na stronę internetową szkoły. Uczniowie z własnej inicjatywy podejmują działania rozwojowe między innymi: organizują dyskoteki szkolne, angażują się w akcje prozdrowotne i charytatywne.

Nauczyciele indywidualizując proces nauczania wspomagają każdego ucznia w procesie uczenia się. Współpraca szkoły z różnorodnymi instytucjami odpowiedzialnymi za wspomaganie dzieci i młodzieży umożliwia uczniom rozwijanie ich zainteresowań. Uważliwia młodych ludzi na potrzeby innych, uczy zachowań prospołecznych oraz samodyscypliny. Gimnazjum systematycznie podejmuje różnorodne działania antydyskryminacyjne (obejmujące takie obszary jak : status materialny i społeczny, niepełnosprawność, wyznanie), co skutkuje przestrzeganiem przez młodzież norm społecznych. Szkoła w procesie podejmowania decyzji wykorzystuje wszelkie opinie i spostrzeżenia rodziców. Systematycznie pozyskuje informacje, zachęca ich do wyrażania opinii oraz refleksji służących ciąglemu i coraz to lepszemu planowaniu działań na rzecz rozwoju młodzieży. Rodzice bardzo chętnie uczestniczą w procesach decyzyjnych i realizowanych działaniach. Wychowawcy cenią sobie aktywność rodziców w życiu szkoły, która sprzyja wdrażaniu i realizacji wspólnych celów, a także wzajemnego zrozumienia w podejmowanych działaniach. Nauczyciele analizują wyniki egzaminu gimnazjalnego, osiągnięć edukacyjnych uczniów oraz ewaluacji wewnętrznej. Otrzymane wyniki wykorzystują do formułowania wniosków i rekomendacji. Na tej podstawie planują i realizują działania, które poddawane są modyfikacji, co służy podnoszeniu efektywności procesów edukacyjnych. Szkoła prowadzi badania osiągnięć uczniów i losów absolwentów.

Szkoła Podstawowa im. Kornela Makuszyńskiego w Pacanowie

Początki placówki sięgają roku 1819, w którym to burmistrz miasta Pacanów wraz ze znaczącymi mieszkańcami miasteczka zdecydowali o utworzeniu szkoły elementarnej. Była ona utrzymywana z dobrowolnych składek mieszkańców, a zarząd nad nią sprawowała Rada Administracyjna. Szkoła elementarna istniała do roku 1869. Jej następczynią po

utraceniu przez Pacanów praw miejskich była rosyjskojęzyczna szkoła początkowa. Pod koniec pierwszej wojny światowej, kiedy działała już polska administracja przyszłego niepodległego państwa, rozpoczęło się tworzenie sieci placówek oświatowych.

Po odzyskaniu niepodległości w 1918 roku podniósł się stopień organizacyjny szkoły. Otrzymała ona status szkoły III stopnia (siedmioklasowa szkoła podstawowa). Do 1929 roku była to szkoła pięcioklasowa II stopnia.

Podczas II wojny światowej działała Szkoła Powszechna, której kolejni kierownicy - Stefan Pytko oraz Michał Janas zostali aresztowani przez Gestapo za zaangażowanie w działalność antyhitlerowską. Ten drugi, później rozstrzelany przez niemieckich funkcjonariuszy.

W czasie okupacji w Pacanowie i okolicznych wsiach w prywatnych domach odbywało się tajne nauczanie. W okresie powojennym szkoła wznowiła działalność w zaadaptowanym na potrzeby szkoły spichlerzu, który przed 1935 rokiem był własnością księcia Mikołaja Radziwiłła. Była to szkoła zbiorcza i liczyła 14 oddziałów. W lipcu 1963 roku minister oświaty wprowadził program ośmioklasowej szkoły.

Następstwem tego było zwiększenie liczby oddziałów do 16 zwiększenie etatów nauczycielskich. W 1974 roku ówczesne władze gminne i oświatowe zdecydowały o budowie nowego budynku szkolnego. Młodzież przeniosła się do niego w 1975, a 9 października 1977 roku uroczystie nadano jej imię Kornela Makuszyńskiego. Obecnie w budynku mieści się Szkoła Podstawowa i Gimnazjum im. Michała Janasa.

Szkoła Podstawowa im. Jana Brzechwy w Ratajach Słupskich

Szkoła Podstawowa jest placówką 6 oddziałową, przy którym mieści się dodatkowo oddział przedszkolny. Posiada 6 sal lekcyjnych i dwie sale dla dzieci z oddziału przedszkolnego, a także pracownię komputerową i pracownię multimedialne. Dodatkowo szkoła dysponuje pięknie wyposażoną stołówką, biblioteką oraz halą sportową z dodatkowymi pomieszczeniami, szatniami i sanitariami. Teren podwórka szkolnego jest ogrodzony. Przed budynkiem znajduje się wielofunkcyjne boisko sportowe. Poza tym obiekt posiada również salę do gimnastyki korekcyjno-kompensacyjnej oraz salę zabaw dla dzieci młodszych.

Zespół Publicznych Placówek Oświatowych w Wójczy

Przedszkole Samorządowe i Szkoła Podstawowa funkcjonują w strukturze ZPPO, który został utworzony Uchwałą Rady Gminy w Pacanowie z dn. 28.04.2004 rok. Przedszkole Samorządowe w Wójczy zlokalizowane jest w centrum miejscowości. Mieści się

w wolnostojącym jednokondygnacyjnym budynku. Organem prowadzącym jest Gmina Pacanów. Do placówki uczęszczają dzieci w wieku 3 – 6 lat z pobliskich miejscowości: Chrzanowa, Wójczy, Wójczki, Piestrzca, Biechowa, Zołczy Ugorów. W latach 2013 – 2014 w budynku przedszkola został przeprowadzony gruntowny remont. Budynek jest dostosowany do potrzeb i możliwości dzieci w wieku przedszkolnym. Posiada dwie sale dydaktyczne, które są estetyczne, przestronne, widne oraz dobrze wyposażone zaplecze kuchenne. Każda sala wyposażona jest w pomoce dydaktyczne, zabawki, kącki zainteresowań, które zachęcają do swobodnej zabawy oraz dostosowane do wieku dzieci meble. Dzieci mogą bezpiecznie i spokojnie bawić się w ogrodzie przedszkolnym, w otoczeniu zieleni, kwiatów i krzewów. Zajęcia trwają w godz. 7.00 – 14.30.

Przedszkole Samorządowe w Wójczy realizując politykę oświatową państwa, zapewnia opiekę nad dziećmi oraz zajęcia dydaktyczne, w ramach których realizowana jest podstawa programowa wychowania przedszkolnego. Codziennie odbywają się zajęcia dydaktyczne oraz zajęcia ruchowe na świeżym powietrzu (spacery, wycieczki, zabawy na placu zabaw). Jest też czas na zabawy swobodne i wyciszające. W przedszkolu prowadzone są zajęcia dodatkowe z języka angielskiego, zajęcia muzyczne, plastyczne, teatralno-literackie, logopedyczne. Realizuje się programy np. „Kubusiowi Przyjaciele Natury”, „Bohaterowie Akademii Aquafresch”, „Czyste powietrze wokół nas”, „Mamo, Tato wolę wodę” oraz bierze udział w akcjach np. „Sprzątanie Świata”, „Góra grosza”, „Cała Polska czyta dzieciom”, „Przedszkolaki 2016”. W przedszkolu dzieci czują się bezpiecznie, znają i przestrzegają ogólnie przyjęte normy społeczne. Przedszkole posiada jasno sprecyzowany system norm i wartości, dzięki czemu nie występuje w nim zjawisko dyskryminacji, zaś relacje między pracownikami przedszkola, wychowankami oraz ich rodzicami oparte są na wzajemnym szacunku i życzliwości. Podejmowane są różnorodne działania wychowawcze mające na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmocnienie właściwych zachowań wychowanków.

Szkoła Podstawowa jest placówką publiczną, której organem prowadzącym jest Gmina Pacanów. Mieści się ona w piętrowym budynku, który został oddany do użytku w 1964 roku. Szkoła jest placówką sześcioddziałową. Posiada 6 sal lekcyjnych, pracownię komputerową, salę świetlicową, bibliotekę, salę gimnastyczną, salę do zajęć indywidualnych. Przed budynkiem znajdują się dwa wielofunkcyjne boiska sportowe. Teren podwórka szkolnego jest ogrodzony. Zajęcia w szkole odbywają się w systemie jednozmianowym. Zajęcia opiekuńczo-wychowawcze rozpoczynają się o godzinie 7.00, a kończą o 14.00, natomiast zajęcia dydaktyczne rozpoczynają się o godzinie 8.00, a kończą o 13.25. Dzięki sponsorom, dla

uczniów klas I – III, na korytarzu został zorganizowany kącik relaksacyjny, umożliwiający wypoczynek w trakcie przerw. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom naszych uczniów, jak również biorąc pod uwagę opinię rodziców, nauczyciela uczącego w danej klasie, szkoła zapewnia uczniom możliwość korzystania z szerokiego wachlarza zajęć nie tylko rozwijających uzdolnienia dzieci, ale także wyrównujących braki edukacyjne uczniów.

Jednym z nadrzędnych zadań szkoły jest odkrywanie potencjałów uczniów. Uczniowie mają możliwość prezentowania posiadanej wiedzy, promowanie siebie i szkoły w różnych konkursach na szczeblu szkolnym, gminnym, powiatowym, wojewódzkim, ogólnopolskim (konkursy plastyczne, turnieje), a nawet międzynarodowym (Międzynarodowy Konkurs Matematyczny PANGEA). Liczne sukcesy, które odnoszą w tych zmaganiach, potwierdzają wysoką jakość pracy w szkole i przedszkolu.

Szkoła realizuje założenia następujących programów: Szkoła bez przemocy, Trzymaj Formę, Zachowaj Trzeźwy Umysł, bierze udział w następujących akcjach i przedsięwzięciach edukacyjnych:

- przedsięwzięcie profilaktyczno-edukacyjne „Kochane Pierwszaki”;
- Akcja Ogólnopolska „Śniadanie Daje Moc”;
- Europejski program „Szkłanka mleka”, „Owoce w szkole”,
- „Akademia Bezpiecznego Puchatka”,
- Akcja charytatywna „Szkoło, pomóż i Ty”, „Góra grosza”, „ Misiak – Zdzisiek zbiera nakrętki”,
- Ogólnopolski program edukacyjny „Zbieraj baterie”,
- Ogólnopolski program „Zachowaj Trzeźwy Umysł”,
- Ogólnopolska akcja „Jak nie czytam , jak czytam”.

Szkoła, realizując działanie dydaktyczno – wychowawcze, współpracuje z różnorodnymi instytucjami, z lokalnymi mediami. Na łamach gazety „Z ŻYCIA GMINY” zamieszczane są informacje opisujące funkcjonowanie placówki.

Doskonale układa się współpraca ze Stowarzyszeniem „Z NAMI LEPIEJ”, jednostką OSP w Wójczy, GOPS w Pacanowie, parafią pw. Wszystkich Świętych w Biechowie.

Dbając o bezpieczeństwo dzieci szkoła współpracuje z Posterunkiem Policji w Stopnicy.

Nie można zapomnieć o wzorowej współpracy z Radą Rodziców szkoły, która wspiera placówkę w podejmowanych akcjach i działaniach wychowawczych. Od 2010 roku organizowany jest w szkole Piknik Rodzinny pod hasłem „Postaw na rodzinę”. Rada Rodziców w szkole jest fundatorem nagród książkowych dla wyróżniających się uczniów,

wręczanych podczas uroczystości zakończenia roku szkolnego. Szkoła jest przyjazna uczniom, a relacje obowiązujące w niej oparte są na wzajemnym szacunku i zaufaniu.

Samorządowe Przedszkole w Pacanowie

Samorządowe Przedszkole w Pacanowie mieści się w wolnostojącym budynku. Jest to budynek zaadoptowany po Ośrodku Zdrowia. Od 1991 roku funkcjonuje jako przedszkole. Z uwagi na wiek budynku ok. 120 lat, jego stan techniczny oraz fakt, że w ostatnich latach uległ on znacznemu pogorszeniu - budynek wymaga gruntownego remontu. Konsekwencją powyższego, mając na względzie zdrowie i bezpieczeństwo dzieci w wieku przedszkolnym, a także lokalne potrzeby, Gmina Pacanów podejmuje działania celem budowy nowego obiektu. Za w/w działaniami przemawia również lokalizacja obiektu, która powoduje znaczną uciążliwość komunikacyjną (brak parkingu, sąsiedztwo Europejskiego Centrum Bajki w Pacanowie).

Przedszkole jest cztero-oddziałowe: jeden oddział sześciolatków, jeden pięciolatków, jeden oddział czterolatków i jeden oddział trzylatków. Placówka posiada 4 sale dydaktyczne, blok kuchenny oraz gabinet logopedyczny, w którym odbywają się raz w tygodniu zajęcia logopedyczne dla dzieci z całej Gminy. Ze względu na prognozy demograficzne istnieje potrzeba stworzenia większego budynku składającego się z 6 oddziałów dla dzieci. W placówce zatrudnionych jest obecnie 8 nauczycieli oraz 7 pracowników niepedagogicznych. Przedszkole funkcjonuje 5 dni w tygodniu: od godz. 6.45 do 15.30. Głównym celem pracy przedszkola jest wspomaganie rozwoju dziecka poprzez świadome podejmowanie zorganizowanych działań edukacyjnych. Przedszkole współpracuje z organem nadzorującym, organem prowadzącym, Radą Rodziców, rodzicami oraz z lokalnymi instytucjami. Przedszkolaki wspólnie z rodzicami organizują imprezy dla środowiska lokalnego. Wszelkie osiągnięcia i wydarzenia z życia przedszkola dokumentowane są w kronikach oraz na stronie internetowej przedszkola.

4.1 Baza szkół i przedszkoli

Tabela 1: Dane teleadresowe placówek oświatowych na terenie Gminy Pacanów

Placówka	Adres siedziby
Gimnazjum Nr 1 im. Michała Janasa w Pacanowie	ul. Karska 3, 28-133 Pacanów
Gimnazjum Nr 2 w im. Batalionów Chłopskich w Ratajach Słupskich	Rataje Słupskie 39a, 28-133 Pacanów
Szkoła Podstawowa im. Kornela Makuszyńskiego w Pacanowie	ul. Karska 3, 28-133 Pacanów
Szkoła Podstawowa im. Jana Brzechwy w Ratajach Słupskich	Rataje Słupskie 39a, 28-133 Pacanów
Szkoła Podstawowa im. Fundacji Zofii i Władysława Pokusów Wspierania Edukacji Młodzieży Wiejskiej w Oblekoniu	Oblekoń 73, 28-133 Pacanów
Zespół Publicznych Placówek Oświatowych w Wójczy	Wójcza20, 28-133 Pacanów
Samorządowe Przedszkole w Pacanowie	ul. Słupska 15, 28-133 Pacanów

Źródło: Dane z Urzędu Gminy Pacanów

Tabela 2: Obwody szkolne

Placówka	Obwody szkolne
Gimnazjum Nr 1 im. Michała Janasa w Pacanowie	Pacanów, Zborówek, Zborówek Nowy, Biskupice, Książnice, Słupia, Karsy Małe, Karsy Duże, Karsy Dolne, Wola biechowska, Chrzanów, Zpłcza-Ugory, Biechów, Wójcza, Wójeczka, Niegosławice, Sroczków, Kwasów;
Gimnazjum Nr 2 w im. Batalionów Chłopskich w Ratajach Słupskich	Komorów, Grabowica, Żabiec, Kółko Żabieckie, Rataje Słupskie, Rataje Karskie, Oblekoń, Trzebica, Podwale, Kępa Lubawska

Kompleksowy Plan Rozwoju Szkół dla Gminy Pacanów na lata 2016-2023

Szkoła Podstawowa im. Kornela Makuszyńskiego w Pacanowie	Pacanów, Niegosławice, Słupia, Sroczków, Kwasów, Książnice, Karsy Duże, Karsy Małe, Karsy Dolne, Wola Biechowska, Zborówek, Zborówek Nowy, Biskupice;
Szkoła Podstawowa im. Jana Brzechwy w Ratajach Słupskich	Komorów, Grabowica, Żabiec, Kółko Żabieckie, Rataje Słupskie, Rataje Karskie, Kępa Lubawska
Szkoła Podstawowa im. Fundacji Zofii i Władysława Pokusów Wspierania Edukacji Młodzieży Wiejskiej w Oblekoniu	Oblekoń, Trzebica, Podwale
Zespół Publicznych Placówek Oświatowych w Wójczy	Wójcza, Wójeczka, Biechów, Zołcza Ugory, Chrzanów

Źródło: Dane z Urzędu Gminy Pacanów

4.2 Uczniowie

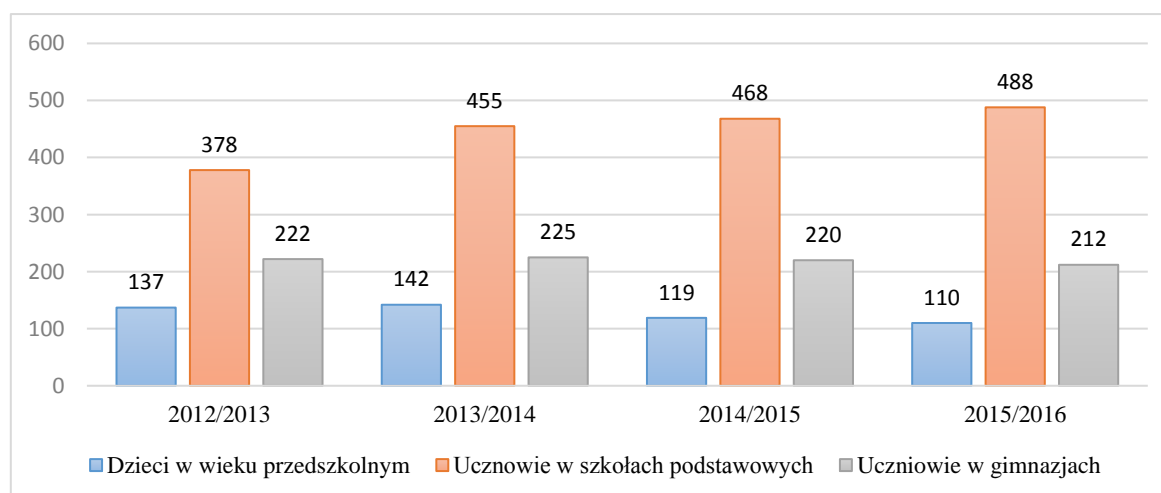
Łącznie do wszystkich przedszkoli, szkół i gimnazjum prowadzonych przez Gminę Pacanów w roku szkolnym 2015/2016 uczęszczało **810 dzieci i młodzieży**. W ostatnich latach możemy zaobserwować niewielki spadek liczby dzieci uczęszczających do placówek na terenie gminy. Względem roku szkolnego 2012/2013 spadek ten wynosił 11 uczniów. Poniższa tabela oraz wykres przedstawiają liczbę uczniów uczęszczającą do poszczególnych placówek na terenie Gminy Pacanów.

Tabela 3: Liczba uczniów na terenie Gminy Pacanów w poszczególnych placówkach

Placówka	Liczba uczniów			
	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016
Gimnazjum Nr 1 im. Michała Janasa w Pacanowie	136	131	126	120
Gimnazjum Nr 2 w im. Batalionów Chłopskich w Ratajach Słupskich	86	94	94	92
Szkoła Podstawowa im. Kornela Makuszyńskiego w Pacanowie	213	201	212	223
Szkoła Podstawowa im. Jana Brzechwy w Ratajach Słupskich	SP - 110 33 „0”	SP - 111 33 „0”	SP - 106 32 „0”	SP - 104 38 „0”
Szkoła Podstawowa im. Fundacji Zofii i Władysława Pokusów Wspierania Edukacji Młodzieży Wiejskiej w Oblekoniu	48 – kl.I- VI 7 - „0”	45 – kl.I- VI 14 - „0”	48 – kl.I- VI 8 - „0”	47 – kl.I- VI 12 - „0”
Zespół Publicznych Placówek Oświatowych w Wójczy	SP- 51 P - 42	SP- 51 P- 47	SP- 62 P - 33	SP - 64 P - 35
Samorządowe Przedszkole w Pacanowie	95	95	86	75

Źródło: Dane z Urzędu Gminy Pacanów

Wykres nr 1: Ilość dzieci i uczniów we wszystkich placówkach na terenie Gminy Pacanów

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Pacanów

Wspieranie uczniów z trudnościami w nauce oraz uczniów zdolnych jest istotnym elementem kształcenia w szkołach z terenu Gminy. Uczniowie z trudnościami edukacyjnymi z terenu gminy mają zapewnione wsparcie m.in. poprzez nauczanie indywidualne, rewalidację. Szkoły współpracują m.in. z logopedą. Dla dzieci z problemem nadwagi bądź otyłości oraz wadą postawy organizowane są zajęcia korekcyjne.

Poniższa tabela przedstawia informacje nt. uczniów zdolnych uczęszczających do szkół podstawowych z terenu Gminy Pacanów.

Kompleksowy Plan Rozwoju Szkół dla Gminy Pacanów na lata 2016-2023

Tabela 4: Zajęcia dodatkowe odbywają się w poszczególnych szkołach na terenie gminy

Wyszczególnienie	Gimnazjum Nr 1 im. Michała Janasa w Pacanowie	Gimnazjum Nr 2 w im. Batalionów Chłopskich w Ratajach Słupskich	Szkoła Podstawowa im. Kornela Makuszyńskiego w Pacanowie	Szkoła Podstawowa im. Jana Brzechwy w Ratajach Słupskich	Szkoła Podstawowa im. Fundacji Zofii i Władysława Pokusów Wspierania Edukacji Młodzieży Wiejskiej w Oblekoniu	Zespół Publicznych Placówek Oświatowych w Wójczy	Samorządowe Przedszkole w Pacanowie
Nauczanie indywidualne	1	5	1	6	1	-	-
Rewalidacja	1	6	3	4	1	-	1
Zajęcia korekcyjne	-	-	12	12	-	-	1
Wczesne wspomaganie	-	-	-	-	-	-	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Pacanów

Tabela 5: Tygodniowa liczba zajęć dodatkowych

Placówka								
	Biblioteka		Logopeda		Świetlica		Pedagog	
	Liczba godzin	Liczba uczniów	Liczba godzin	Liczba uczniów	Liczba godzin	Liczba uczniów	Liczba godzin	Liczba uczniów
Gimnazjum Nr I im. Michała Janasa w Pacanowie	15	126	-	-	20	126	10	20

Kompleksowy Plan Rozwoju Szkół dla Gminy Pacanów na lata 2016-2023

Gimnazjum Nr w im. Batalionów Chłopskich w Ratajach Słupskich	9	90	-	-	23	90	15	Ze wszystkimi uczniami (90) zajęcia grupowe Indywidualne zajęcia (12), pozostałe konsultacje w miarę potrzeb
Szkoła Podstawowa im. Kornela Makuszyńskiego w Pacanowie	15	203	-	-	46	203	13	203
Szkoła Podstawowa im. Jana Brzechwy w Ratajach Słupskich	8	97	-	-	25	135	15	135 18 (indywidualna praca z uczniem)
Szkoła Podstawowa im. Fundacji Zofii i Władysława Pokusów Wspierania Edukacji Młodzieży Wiejskiej w Oblekoniu	-	-	-	-	5	25	-	-
Zespół Publicznych Placówek Oświatowych w Wójczy	-	-	Przedszkole – 2 godziny tygodniowo	-	15	48	-	-
Samorządowe Przedszkole w Pacanowie	-	-	3	12	-	-	-	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Pacanów

Szkoły na terenie Gminy Pacanów zapewniają dodatkowe zajęcia (koła zainteresowań, koła naukowe), które służą rozwijaniu zdolności, umiejętności i zainteresowań, pracę indywidualną z uczniami szczególnie uzdolnionymi oraz pomoc w przygotowaniu do olimpiad i konkursów przedmiotowych.

Koła zainteresowań działają w poszczególnych szkołach w roku szkolnym 2015/2016 to m.in.:

- **Gimnazjum Nr 1 im. Michała Janasa w Pacanowie:** historyczne, j. angielskiego, matematyczne, geograficzne, biologiczne, chemiczne.
- **Gimnazjum Nr 2 w im. Batalionów Chłopskich w Ratajach Słupskich:** teatralno-literackie, sportowe, matematyczne, chemiczne, historyczne, geograficzne, języka angielskiego.
- **Szkoła Podstawowa im. Kornela Makuszyńskiego w Pacanowie:** koło szachowe, koło przyrodnicze, koło matematyczne, koło informatyczne, koło historyczne, taneczne, plastyczne, hobbystów.
- **Szkoła Podstawowa im. Jana Brzechwy w Ratajach Słupskich:** koło matematyczne, koło polonistyczne.
- **Szkoła Podstawowa im. Fundacji Zofii i Władysława Pokusów Wspierania Edukacji Młodzieży Wiejskiej w Oblekoniu:** j.angielskiego, informatyczne, czytelnicze, ortograficzne, matematyczne, przyrodnicze, zajęcia ruchowe.
- **Zespół Publicznych Placówek Oświatowych w Wójczy:** Szkoła: Koło matematyczne, ortograficzne, plastyczne, sportowe, modelarskie, koło biblijne, Przedszkole: kółko plastyczne, muzyczne.
- **Samorządowe Przedszkole w Pacanowie:** Kółko plastyczne: „Kolorowy świat malucha”, „Zajęcia sportowe”, „Gimnastyka, ruch to zdrowie, przedszkolaczek Ci to powie”, Zajęcia taneczne, Zajęcia z edukacji komputerowej KidSmart, Rytmika.

Uczniowie z terenu gminy osiągają sukcesy poza murami szkół. Wielu uczniów zdolnych bierze udział w konkursach wojewódzkich oraz ogólnopolskich zajmując wysokie pozycje. W poniższej tabeli znajduje się wykaz olimpijczyków oraz wykaz osiągnięć sportowych uczniów w poszczególnych szkołach z terenu gminy.

Tabela 6: Liczba uczniów zdolnych w roku szkolnym 2014/2015 uczęszczających do szkół na terenie gminy Pacanów

Szkoła	Olimpijczycy
Gimnazjum Nr I im. Michała Janasa w Pacanowie	1 historia finalista wojewódzki 1 os. Biologia finalista wojewódzki
Gimnazjum Nr w im. Batalionów Chłopskich w Ratajach Słupskich	Ogólnopolski Konkurs Ekologiczny Eko-Planeta- <i>1 uczeń, 3 miejsce w kraju</i> Powiatowy Konkurs Plastyczny <i>1 uczennica, I miejsce</i> Międzygimnazjalny Konkurs Języka Angielskiego w kategorii klas III <i>1 uczeń, I miejsce</i> Międzygimnazjalny Konkurs Języka Angielskiego w kategorii klas III <i>1 uczeń, II miejsce</i> Międzygimnazjalny Konkurs Języka Angielskiego w kategorii klas III <i>1 uczeń, III miejsce</i> Międzygimnazjalny Konkurs Języka Angielskiego w kategorii klas II <i>1 uczeń, II miejsce</i> II Etap Ogólnopolskiej Akademii Konkursu Wiedzy o Prawie – <i>1 uczeń, I miejsce</i> Ogólnopolski Konkurs „Losy bliskich i Dalekich- życie Polaków w latach 1914-1989” <i>1 uczeń-tytuł laureata etapu wojewódzkiego</i> Ogólnopolski Konkurs Chemiczny „Alchemik” <i>3 uczniów, Wyróżnienie</i> XIII Wojewódzki Konkurs Historyczny <i>1 uczennica Tytuł finalisty</i> Konkurs „Młodzież wysoce kulturalna” <i>1 uczennica, Wyróżnienie</i> Konkurs „Młodzież wysoce kulturalna” <i>1 uczennica, Wyróżnienie specjalne</i> IV Ogólnopolski Konkurs „Młody Lingwista-” z języka polskiego – <i>9 uczniów, Wyróżnienie</i> Finał Etapu Centralnego I Edycji Ogólnopolskiej Akademii Wiedzy o Prawie <i>1 uczennica, Wyróżnienie</i> III Gminny Konkurs Wiedzy o Samorządzie Terytorialnym <i>1 uczennica, II miejsce</i> III Gminny Konkurs Wiedzy o Samorządzie Terytorialnym <i>1 uczennica, III miejsce</i> Wojewódzki konkurs literacki „Przyroda Moja Miłość”

	<p><i>3 uczennice, Wyróżnienie</i> Wojewódzki konkurs literacki „Przyroda Moja Miłość” <i>1 uczennica, II miejsce</i> Ogólnopolski Konkurs Przedmiotowy PANDA 2016 z języka polskiego na poziomie klasy I <i>1 uczennica, wyróżnienie za zajęcie 7 miejsca</i> XI Regionalny Konkurs Multimedia i Dydaktyka pt. „Światło” <i>1 uczennica, Udział w finale</i> Ogólnopolski konkurs literacki „Spotkanie z Henrykiem Sienkiewiczem” <i>4 uczniów, Wyróżnienie</i> I Ogólnopolskiego Konkursu Matematycznego <i>2 uczniów, Udział w II etapie</i> Ogólnopolski Konkurs Geograficzny Geo-Planeta <i>1 uczeń, Bardzo dobry wynik</i> Ogólnopolski Konkurs Fizyczny „EUREKA” <i>1 uczeń, Bardzo dobry wynik</i> Ogólnopolski Konkurs Fizyczny „EUREKA” <i>5 uczniów, Wyróżnienie</i> I Ogólnopolskiego Konkursu Matematycznego <i>1 uczeń, Laureatka II etapu</i> Laureat XI Regionalny Konkurs Multimedia i Dydaktyka pt. „Światło” <i>1 uczeń, III miejsce</i> Ogólnopolski Konkurs wiedzy na temat ekologii i ochrony środowiska „EKOTEST” <i>3 uczennice, Wyróżnienie</i> Wojewódzki Turniej Wiedzy o Bezpieczeństwie w Ruchu Drogowym <i>3 uczniów, I miejsce w powiecie</i> Finał Wojewódzki Turnieju Wiedzy o Bezpieczeństwie w Ruchu Drogowym <i>3 uczniów, IV miejsce</i></p>
<p>Szkoła Podstawowa im. Kornela Makuszyńskiego w Pacanowie</p>	<p>Laureat Ogólnopolskiego Konkursu Historycznego „ Losy żołnierza i dzieje oręża polskiego”, I i III miejsce w Wojewódzkim Konkursie Historycznym „ W 1050 rocznicę chrztu Polski”, II miejsce w Ogólnopolskim Konkursie Filatelistycznym.</p>
<p>Szkoła Podstawowa im. Jana Brzechwy w Ratajach Słupskich</p>	<p>Gminny Konkurs Recytatorski „ Otwórzmy drzwi do fantazji”, <i>I miejsce – 1 osoba, II miejsce – 1 osoba</i> Powiatowy Konkurs Recytatorski „ Otwórzmy drzwi do fantazji” <i>III miejsce – 1 osoba</i> Międzygminny Festiwal Piosenki Przedszkolnej „ Rozśpiewane przedszkolaki”- soliści <i>I miejsce – 1 osoba</i> Międzygminny Festiwal Piosenki Przedszkolnej „ Rozśpiewane przedszkolaki”- zespół wokalny</p>

	<p><i>II miejsce – 1 grupa</i> Ogólnopolski Konkurs Wiedzy na temat ekologii i Ochrony Środowiska „Ekotest <i>I miejsce – 1 osoba</i> <i>Wyróżnienie – 3 osoby</i> VII Powiatowy Konkurs Piosenki Europejskiej <i>I miejsce – 1 osoba</i> „Młodzież zapobiega pożarom” <i>III miejsce- 1 osoba</i> Ogólnopolski Konkurs Czytelniczy „Kreator”, <i>I miejsce- 4 osoby</i> <i>III miejsce -2 osoby</i> <i>Wyróżnienie – 3 osoby</i></p>
<p>Zespół Publicznych Placówek Oświatowych w Wójczy</p>	<p>SZKOŁA OTWP “ Młodzież zapobiega pożarom” <i>1 osoba</i> Międzynarodowy Konkurs Matematyczny PANGEA <i>3 osoby</i> Powiatowy Konkurs Recytatorski ” Otwórzmy drzwi do fantazji” <i>3 osoby</i> Powiatowy Konkurs Plastyczny” Woda = Życie” <i>1 osoba</i> III Gminny Konkurs Wiedzy o Samorządzie Terytorialnym <i>III miejsce</i> PRZEDSZKOLE Ogólnopolski Konkurs Plastyczny “ Pastusiowa Olimpiada” <i>4 osoby</i> Ekologiczny Konkurs “EKO_MARZANNA” <i>3 osoby</i> Gminny Konkurs Recytatorski ” Otwórzmy drzwi do fantazji” <i>1 osoba</i> Wojewódzki Konkurs Plastyczny “ Dinuś w Górach Świętokrzyskich” <i>1 osoba wyróżnienie</i></p>
<p>Samorządowe Przedszkole w Pacanowie</p>	<p>III miejsce w ogólnopolskim konkursie plastycznym „Wielkanocna ozdoba” Wyróżnienie w konkursie ekologicznym „ Eko- Marzanna” II miejsce i wyróżnienie w ogólnopolskim konkursie plastycznym „Maska karnawałowa” Udział w międzygminnym konkursie recytatorskim „Św. Jan Paweł II- Papież, który żyje w naszych sercach” Udział dzieci w gminnym konkursie recytatorskim „Otwórzmy drzwi do fantazji”</p>

	Występ taneczny dzieci w Festiwalu Kultury Dziecięcej w Pacanowie
--	---

Źródło: Dane z Urzędu Gminy Pacanów

Tabela 7: Osiągnięcia sportowe w roku szkolnym 2015/2016

Szkoła	Nazwa zawodów
Gimnazjum Nr I im. Michała Janasa w Pacanowie	1 miejsce turniej powiatowy dziewcząt w piłce siatkowej 2 miejsce w półfinale wojewódzkim piłki siatkowej dziewcząt WIMS Coca Cola Cap 2miejsce finał woj. Dziewcząt. 3 miejsce w finale woj. Piłkarska Kadra Czeka chłopców
Gimnazjum Nr w im. Batalionów Chłopskich w Ratajach Słupskich	Półfinał Wojewódzki w Drużynowym Turnieju Tenisa Stołowego chłopców
Szkoła Podstawowa im. Kornela Makuszyńskiego w Pacanowie	Udział chłopców i dziewczynek w powiatowych i wojewódzkich turniejach piłki nożnej.
Szkoła Podstawowa im. Jana Brzechwy w Ratajach Słupskich	Finał Wojewódzki drużynowego tenisa stołowego chłopców, Udział - <i>1 drużyna</i> Półfinał Wojewódzki Drużynowego Tenisa Stołowego Chłopców I miejsce – <i>1 drużyna</i> Zawody Indywidualne Tenisa Stołowego o Puchar Starosty Buskiego - <i>I miejsce- 1 osoba</i> <i>II miejsce- 1 osoba</i> IV Mikołajkowy Turniej Piłki Halowej w Ratajach , <i>I miejsce – drużyna chłopców</i> <i>I miejsce drużyna dziewcząt</i> V Turniej Piłki Nożnej o Puchar Dyrektora Publicznej szkoły Podstawowej w Oleśnicy, <i>I miejsce- drużyna chłopców</i> Turniej Koziołka Matołka w Pacanowie (piłka nożna), <i>I miejsce –drużyna dziewcząt</i> Turniej Piłki Halowej o Puchar Dyrektora Zespołu Szkół w Oleśnicy, I miejsce- drużyna chłopców Turniej tenisa Stołowego o Puchar Wójta Gminy Pacanów <i>III miejsce -1 osoba</i>
Szkoła Podstawowa im. Fundacji Zofii i Władysława Pokusów Wspierania Edukacji Młodzieży Wiejskiej w Oblekoniu	2 uczniów- Gminny Konkurs o Samorządzie <i>(I i II miejsce)</i> 4 uczniów- Wojewódzki Konkurs Filmowy <i>(I miejsce grupowo)</i> 16 uczniów - Zespół taneczny „Diamenty Powiśla” <i>(I miejsce w Przeglądzie Twórczości Dziecięca Estrada)</i> 12 uczniów – konkurs ekologiczny – „Eko-Marzanna”

	<i>(I miejsce grupowo)</i>
Zespół Publicznych Placówek Oświatowych w Wójczy	Gminy Drużynowy Turniej Tenisa Stołowego <i>III miejsce</i> Turniej Mini Piłki Nożnej Chłopców o puchar Dyrektora Publicznej Szkoły Podstawowej w Oleśnicy – <i>IV miejsce</i> Towarzyski Turniej Piłki Nożnej chłopców <i>IV miejsce</i>

Źródło: Dane z Urzędu Gminy Pacanów

Gmina Pacanów wspiera dzieci i młodzież poprzez:

- finansowanie dożywiania
- stypendia
- dowóz uczniów do placówek

Państwowy program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” nakłada na gminę obowiązek dożywiania dzieci oraz zapewnienia posiłku osobom jego pozbawionym, zwłaszcza jeżeli chodzi o osoby z terenów objętych wysokim poziomem bezrobocia i ze środowisk wiejskich. W tych placówkach, w których funkcjonują stołówki, dzieci i uczniowie objęci są programem dożywiania. Znacząca liczba wydawanych posiłków jest opłacana przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pacanowie.

Tabela 8: Liczba uczniów dożywianych z terenu Gminy Pacanów

Szkoła	Liczba uczniów i dzieci dożywianych w szkołach w r. szk. 2014/2015	Liczba uczniów i dzieci dożywianych w szkołach w r. szk. 2015/2016
Gimnazjum Nr I im. Michała Janasa w Pacanowie	15	16
Gimnazjum Nr w im. Batalionów Chłopskich w Ratajach Słupskich	31	40
Szkoła Podstawowa im. Kornela Makuszyńskiego w Pacanowie	25	39
Szkoła Podstawowa im. Jana Brzechwy w Ratajach Słupskich	84	91
Szkoła Podstawowa im. Fundacji Zofii i Władysława Pokusów Wspierania Edukacji Młodzieży Wiejskiej w	32	41

Oblekoni		
Zespół Publicznych Placówek Oświatowych w Wójczy	Przedszkole –33 Szkoła – 38	Przedszkole – 35 Szkoła – 35
Samorządowe Przedszkole w Pacanowie	86	75

Źródło: Dane z Urzędu Gminy Pacanów

Gmina Pacanów realizuje zadania związane z udzielaniem pomocy materialnej uczniom w postaci stypendiów/zasiłków losowych. W roku szkolnym 2015/2016 stypendia wypłacono 239 uczniom, w tym 156 uczniom szkół podstawowych i 83 uczniom gimnazjum. Należy zaznaczyć, że liczba osób ubiegających się o stypendium szkolne nieco zmalała względem roku szkolnego 2014/2015 tj. o 23 osoby. Jeżeli chodzi o zasiłki to w roku szkolnym 2015/2016 zostały przyznane 6 uczniom szkoły podstawowej.

Tabela 9: Ilość wypłacanych zacisków szkolnych w latach szkolnych 2014/2015, 2015/2016

Szkoła do której uczęszcza uczeń	Stypendia		Zasiłki losowe	
	2014/2015	2015/2016	2014/2015	2015/2016
Szkoły podstawowe	180	156	2	6
Gimnazja	82	83	1	0
Razem	262	239	3	6

Źródło: Dane z Urzędu Gminy Pacanów

Zgodnie z art. 17 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty Gmina zapewnia uczniom bezpłatny dowóz do szkoły, jeżeli ich droga z domu do szkoły przekracza określone przepisami kilometry. w roku szkolnym 2015/2016 do szkół na terenie Gminy Pacanów dowożonych było 392 dzieci i młodzieży.

Tabela 10: Dowóz uczniów do szkół w poszczególnych miejscowościach

Miejscowość	Ilość uczniów	Przewoźnik	Szkoła
Wola Biechowska	2	PKS Staszów	ZPPO Wójcza
	7		Gim. Pacanów
	11		SP Pacanów
	2		Przed. Pacanów
Zołcza Ugory	3	PKS Staszów	ZPPO Wójcza
Biechów	19	PKS Staszów	ZPPO Wójcza
	15		Gim. Pacanów
	3		SP Pacanów
	1		Przed. Pacanów
Wójczka	15	PKS Staszów	ZPPO Wójcza
	3		Gim. Pacanów
	2		SP Pacanów

Kompleksowy Plan Rozwoju Szkół dla Gminy Pacanów na lata 2016-2023

Chrzanów	11 9 5	PKS Staszów	ZPPO Wójcza Gim. Pacanów SP Pacanów
Wójcza	7 5 3	PKS Staszów	ZPPO Wójcza Gim., Pacanów SP Pacanów
Piastrec (gmina Solec-Zdrój)	8 1	PKS Staszów	ZPPO Wójcza Gim. Pacanów
Niegosławice	3	PKS Staszów	SP Pacanów
Słupia	9 18 3	PKS Staszów	Gim. Pacanów SP Pacanów Przed. Pacanów
Karsy Małe	4 12	PKS Staszów	Gim. Pacanów SP Pacanów
Karsy Duże	1 3 1	PKS Staszów	Gim. Pacanów SP Pacanów Przed. Pacanów
Książnice	10 4	PKS Staszów	Gim. Pacanów SP Pacanów
Rataje Karskie	1 5	PKS Staszów	Gim. Rataje SP Rataje
Grabowica	9 14	PKS Staszów	Gim. Rataje SP Rataje
Komorów	8 14	PKS Staszów	Gim. Rataje SP Rataje
Kółko Żabieckie	8 7	PKS Staszów	Gim. Rataje SP Rataje
Żabiec	17 33	PKS Staszów	Gim. Rataje SP Rataje
Rataje Słupskie	3	PKS Staszów	SP Rataje
Sroczków	10 11 3	Gimbus (gminny)	Gim. Pacanów SP Pacanów Przed. Pacanów
Pacanów	3 1	Gimbus (gminny)	Gim. Pacanów SP Pacanów Przed. Pacanów
Kwasów	8 8 3	Gimbus (gminny)	Gim. Pacanów SP Pacanów Przed. Pacanów
Książnice	8 8 1	Gimbus (gminny)	Gim. Pacanów SP Pacanów Przed. Pacanów
Zborówek Nowy	6 3	Gimbus (gminny)	Gim. Pacanów SP Pacanów Przed. Pacanów
Zborówek	2 29 1	Gimbus (gminny)	Gim. Pacanów SP Pacanów Przed. Pacanów

Kompleksowy Plan Rozwoju Szkół dla Gminy Pacanów na lata 2016-2023

Biskupice	- 1 -	Gimbus (gminny)	Gim. Pacanów SP Pacanów Przed. Pacanów
Oblekoń	21 6 10	Wiciarz (gminny)	Gim. Rataje SP Rataje SP Oblekoń
Podwale	3 2 11	Wiciarz (gminny)	Gim. Rataje SP Rataje SP Oblekoń
Parchocin (gmina Nowy Korczyn)	1	Wiciarz (gminny)	SP Rataje
Trzebica	5 1 15	Wiciarz (gminny)	Gim. Rataje SP Rataje SP Oblekoń
Kępa Lubawska	3 9	Wiciarz (gminny)	Gim. Rataje SP Rataje
Zalesie	2 1	PKS Staszów	Gim. Rataje SP Rataje

Źródło: Dane z Urzędu Gminy Pacanów

Wnioski:

1. Przez trzy kolejne lata szkolne (2013-2015) nastąpił znaczący spadek liczby dzieci.
2. W ostatnim roku zmniejszyła się liczba dzieci objętych stypendiami szkolnymi.
3. Gmina systematycznie wspiera uczniów mających trudną sytuację materialną.
4. W ostatnim roku wzrosła liczba dzieci dożywianych na terenie gminy.
5. We wszystkich szkołach na terenie gminy istnieje potrzeba wsparcia ucznia zdolnego poprzez dodatkowe zajęcia rozwijające, wyjazdy edukacyjne, warsztaty pozaszkolne (np. wyjazdowe).
6. We wszystkich placówkach istnieje potrzeba wsparcia ucznia z trudnościami w nauce w tym ucznia z niepełnosprawnościami.

4.3 Kadra oświatowa

Kadra oświaty to kluczowy element zasobów kapitału intelektualnego Gminy Pacanów. To jedna z grup, która będzie w istotnym stopniu decydowała o rozwoju Gminy Pacanów. W szkołach i placówkach prowadzonych przez gminę najliczniejszą grupę stanowili pracownicy pedagogiczni o najwyższych kwalifikacjach zawodowych tj. posiadający tytuł zawodowy magistra z przygotowaniem pedagogicznym. Nauczyciele z terenu Gminy Pacanów ciągle podnoszą swoje umiejętności i kwalifikacje, jednak nadal istnieje duża potrzeba wsparcia ich w tym zakresie. Przede wszystkim należy przeszkolić nauczycieli pod kątem wykorzystania w systemie edukacji technologii informacyjno-komunikacyjne. Należy również podnieść kompetencje w zakresie posługiwania się językami obcymi. Poniższe tabele przedstawiają dane nt. stanu zatrudnienia w poszczególnych placówkach oraz dane na temat kwalifikacji zawodowych kadry oświatowej.

Tabela 11 Kwalifikacje kadry pedagogicznej w placówkach oświatowych prowadzonych przez Gminę Pacanów

Placówka	Kwalifikacje nauczycieli				Stopień awansu zawodowego			
	Stopień nauk. doktora magistra z przygotowaniem pedagogicznym	Tytuł licencjata z przygotowaniem pedagogicznym	Dyplom ukończ. kol. nauczycielskiego, kol. jęz.	Pozostałe kwalifikacje	Stażysta	kontraktowy	mianowany	dyplomowany
Gimnazjum Nr I im. Michała Janasa w Pacanowie	18	-	-	-	-	2	4	12
Gimnazjum Nr w im. Batalionów Chłopskich w Ratajach Słupskich	14	-	-	-	-	-	1	13
Szkoła Podstawowa im. Kornela Makuszyńskiego w Pacanowie	23	1	1	-	-	3	3	17
Szkoła Podstawowa im. Jana Brzechwy w Ratajach Słupskich	16	1	-	-	1	2	1	13
Szkoła Podstawowa im. Fundacji	7	2	-	-	-	1	8	-

Zofii i Władysława Pokusów Wspierania Edukacji Młodzieży Wiejskiej w Oblekoniu								
Zespół Publicznych Placówek Oświatowych w Wójczy	13	-	-	-	-	4	8	1
Samorządowe Przedszkole w Pacanowie	7	-	-	1	-	3	3	2

Źródło: Dane z Urzędu Gminy Pacanów

Wnioski:

- Większość zatrudnionych nauczycieli posiada wykształcenie wyższe magisterskie z przygotowaniem pedagogicznym.
- Należy wzmocnić umiejętności posługiwania się i wykorzystania w procesie kształcenia technologii TIK.
- Należy rozwijać/wzmacniać wśród nauczycieli umiejętności posługiwania się językami obcymi.
- Wspierać podejmowane przez nauczycieli innowacje pedagogiczne i ich udział w tym zakresie.
- Zachęcać do coraz szerszego udziału nauczycieli w projektach edukacyjnych.
- Wspierać i wzmacniać współpracę z organizacjami pozarządowymi

4.4 Baza lokalowa

Przedszkola, szkoły i gimnazja posiadają zróżnicowaną ofertę edukacyjną. Gmina Pacanów dobrze dba o swoje placówki oświatowe. W miarę możliwości finansowych stopniowo je modernizuje, remontuje i doposaża. Jak oceniają dyrektorzy placówek, stan bazy jest ogólnie dobry, ale z uzyskanych informacji wynika, że potrzeby w tym zakresie są jeszcze bardzo duże. Przedszkola, szkoły i gimnazja dysponują budynkami o różnym wieku, około 80% budynków użytkowanych przez placówki oświatowe to budynki wymagające przeprowadzenia podstawowych prac modernizacyjnych (z wyjątkiem Samorządowego Przedszkola, które wymaga budowy nowego przedszkola). Poniższa tabela przedstawia dane na temat stanu bazy lokalowej poszczególnych szkół.

Tabela 12: Stan bazy lokalowej – wybrane elementy

Wyszczególnienie	Gimnazjum Nr 1 im. Michała Janasa w Pacanowie	Gimnazjum Nr 2 w im. Batalionów Chłopskich w Ratajach Słupskich	Szkoła Podstawowa im. Kornela Makuszyńskiego w Pacanowie	Szkoła Podstawowa im. Jana Brzechwy w Ratajach Słupskich	Szkoła Podstawowa im. Fundacji Zofii i Władysława Pokusów Wspierania Edukacji Młodzieży Wiejskiej w Oblekoniu	Zespół Publicznych Placówek Oświatowych w Wójczy	Samorządowe Przedszkole w Pacanowie
Liczba sal lekcyjnych	6	6	11	8	7	7	4
Wyposażenie sali komputerowej	13 komp.uczniowskich	9 stanowisk uczniowskich 1 serwer 1 drukarka	2 sale, 22 komputery, 2 projektory, 1 skaner, 2 drukarki	9 stanowisk uczniowskich 1 serwer, drukarka	9 komputerów tablica interaktywna 2 projektory drukarka wielofunkcyjna, skaner	Tablica interaktywna, laptop, komputery	2 komputery KidSmart
Wyposażenie sali gimnastycznej	-	Piłki, bramki, kosze, materace, drabinki, siatki itp.	Stary, zniszczony sprzęt sportowy	Piłki, bramki, kosze, materace, drabinki, siatki itp.	drabinki, piłki, materace,	Drabinki. Zestaw do gimnastyki korekcyjnej, materace, piłki, woreczki, hula hop, kozioł, odskocznia,	-
Sala multimedialna	-	2 tablice multimedialne rzutnik	Szkoła posiada w trzech klasach tablice multimedialne	3 tablice multimedialne + projektory	TAK	-	2 zestawy interaktywne
Stołówka	-	Wspólna z SP	TAK	Wspólna z gimnazjum	TAK	TAK	TAK
Biblioteka	Wspólna z SP	Wspólna z SP	TAK	Wspólna z	TAK	TAK	-

Kompleksowy Plan Rozwoju Szkół dla Gminy Pacanów na lata 2016-2023

				gimnazjum			
Sala gimnastyczna	-	Wspólna z SP	TAK	Wspólna z gimnazjum	sala do ćwiczeń	TAK	-
Boisko	-	Wspólne z SP	TAK	Wspólne z gimnazjum	TAK	TAK	Plac zabaw

Źródło: Dane z Urzędu Gminy Pacanów

Charakterystyka bazy poszczególnych szkół

Stan bazy dydaktycznej szkół, gimnazjum oraz przedszkoli na terenie gminy należy określić jako dobry. Aby uczniowie szkół, przedszkoli i gimnazjum z terenu Gminy Pacanów mieli zapewniony równy start istnieje potrzeba ciągłego doposażenia oraz unowocześnienia bazy dydaktycznej. Poniżej przedstawiamy potrzeby z jakimi borykają się placówki na terenie Gminy Pacanów.

Gimnazjum Nr 1 im. Michała Janasa w Pacanowie POTRZEBY

Potrzeby wyposażenia:

- Wyposażenie pracowni komputerowej
- Wyposażenie multimedialne 3 klaspracowni

Gimnazjum funkcjonuje w budynku Szkoły Podstawowej, który wymaga pilnych prac remontowych opisanych poniżej, przy Szkole Podstawowej w Pacanowie.

Gimnazjum Nr 2 w im. Batalionów Chłopskich w Ratajach Słupskich POTRZEBY

Stan budynku należy określić jako dobry. W najbliższym czasie istnieje potrzeba przeprowadzenia prac remontowo/modernizacyjnych do których zaliczyć możemy:

- wymianę stolarki okiennej,
- wymianę pieca w kotłowni,
- malowanie dachu,
- wymianę stolarki drzwiowej w pomieszczeniach biblioteki.

Szkoła posiada stary sprzęt komputerowy, który wymaga natychmiastowego odnowienia. Nowoczesny sprzęt komputerowy jest niezbędny. Komputery w szkole przydają się nie tylko na lekcjach informatyki. Przydają się one również poza zajęciami. Dzięki komputerom można zorganizować ciekawe lekcje z zastosowaniem nauczania przez internet. E-learning jest dziś nie tylko modny, ale również wygodny. Tego typu platformy pozwalają na efektywną i ciekawą naukę. Można zorganizować młodym ludziom interesujące lekcje języków obcych czy każdego innego przedmiotu z zastosowaniem nowoczesnych narzędzi e-learning.

Szkoła Podstawowa im. Kornela Makuszyńskiego w Pacanowie POTRZEBY

Szkoła Podstawowa w Pacanowie wymaga przeprowadzenia szeregu prac remontowo - modernizacyjnych. Do najpilniejszych z nich zaliczyć możemy:

- wymianę instalacji centralnego ogrzewania,
- wymianę instalacji elektrycznej,
- remont systemu wentylacji i c.o. w łączniku i sali gimnastycznej,
- odwodnienie, opaska oraz izolacja fundamentów wokół budynku,
- renowacja elewacji i kotłowni,
- remont łazienek na parterze budynku,
- wymianę oświetlenia w szkole,
- wymianę stolarki drzwiowej (wewnętrznej),
- malowanie klas lekcyjnych, świetlicy, kuchni,
- remont szatni (wysuszenie i izolacja fundamentów, instalacja wentylacji, wymiana boksów).

Innymi potrzebami jakie posiada placówka jest wyposażenie m.in. w:

- tablice multimedialne wraz z osprzętem,
- komputery do pracowni komputerowej oraz świetlicy szkolnej,
- sprzęt do ćwiczeń gimnastycznych, lekkiej atletyki oraz innych dyscyplin sportowych,
- ławki, krzeselka oraz szafy do sal lekcyjnych/pracowni komputerowych.

Wyposażenie zwłaszcza sportowo – ruchowe jest niezbędne ze względu na coraz częściej występującą u dzieci otyłości oraz wady postawy. Zachęcenie dziecka w tak młodym wieku do aktywności fizycznej może w przyszłości przynieść wiele korzyści m.in. zdrowotnych. Ruch jest naturalną potrzebą dziecka a odpowiednia aktywność ruchowa jest dziecku niezbędna dla zapewnienia prawidłowego rozwoju fizycznego, umysłowego, motorycznego i społecznego.

Obecnie ważnym problemem z jakim borykają się uczniowie i kadra pedagogiczna jest niepełne zagospodarowanie terenu sportowo-rekreacyjnego znajdującego się przy szkole – w celu poprawy należy wybudować boisko wielofunkcyjne oraz boisko do piłki nożnej.

Szkoła Podstawowa posiada opracowaną dokumentację techniczną do przeprowadzenie w najbliższym czasie, **najpilniejszego** zakresu prac:

- remontu systemu wentylacji i c.o. w łączniku i sali gimnastycznej, oraz szatni.
- wykonania odwodnienia, opaski odprowadzającej wody opadowe oraz izolację fundamentów wokół budynku,
- renowację elewacji.

Szkoła Podstawowa im. Jana Brzechwy w Ratajach Słupskich

POTRZEBY

W budynku Szkoły Podstawowej należy dokonać drobnych prac m.in.:

- wymiana stolarki okiennej,
- wymiana stolarki drzwiowej w bibliotece,
- wymiana pieca C.O.,
- malowanie dachu,
- dostosowanie łazienek do najmłodszych uczniów.

Szkoła posiada stary sprzęt komputerowy, który wymaga wymiany. Nowoczesny sprzęt komputerowy jest niezbędny. Komputery w szkole przydają się nie tylko na lekcjach informatyki. Przydają się one również poza zajęciami.

Szkoła Podstawowa im. Fundacji Zofii i Władysława Pokusów Wspierania Edukacji Młodzieży Wiejskiej w Oblekoniu

POTRZEBY

Budynek Szkoły Podstawowej jest w dobrym stanie technicznym. Do najpilniejszych prac modernizacyjnych zaliczyć można remont sanitariów.

Dodatkowo w placówce istnieje potrzeba zakupu wyposażenia m.in. tablic multimedialnych, komputerów, oprogramowania do pracowni informatycznej/sal lekcyjnych. Współczesny uczeń na co dzień korzysta z komputera, tabletu, Internetu, telefonu komórkowego oraz innych zdobyczy techniki. Jest przyzwyczajony do szybkiego, wielokanałowego i multimedialnego pozyskiwania informacji. To właśnie szybki rozwój nowych technologii stawia przed nauczycielem nowe, niespotykane wcześniej w pracy z uczniem wyzwania. Szybki i łatwy dostęp do informacji wymusza na nauczycielu nowe podejście do edukacji. Nie może być mowy o skutecznej edukacji bez zaangażowania nowych technologii. Wykorzystanie komputerów/tablic multimedialnych to dziś konieczność.

Zespół Publicznych Placówek Oświatowych w Wójczy

POTRZEBY

Stan budynku Zespołu Publicznych Placówek Oświatowych w Wójczy jest w dobrym stanie.

Jednak prace jakie należy wykonać w najbliższym czasie to m.in.:

- ocieplenie budynku wraz z elewacją,
- wymiana stolarki okiennej i drzwiowej,
- wymiana linoleum na korytarzu,

- remont kotłowni,
- wymiana pieca C.O. i kaloryferów.

Dodatkowymi potrzebami placówki jest zakup komputerów do pracowni komputerowej, zakup komputera i oprogramowania do prowadzenia biblioteki oraz zakup kserokopiarki. Nowy sprzęt usprawni prace nauczycieli oraz ulepszy prace uczniom. W dzisiejszych czasach nie może być mowy o skutecznej edukacji bez zaangażowania nowych technologii.

Samorządowe Przedszkole w Pacanowie

POTRZEBY

Ze wstępnej opinii dotyczącej stanu technicznego przedszkola w Pacanowie wynika, iż budynek przedszkola kwalifikuje się do kapitalnego remontu i modernizacji co będzie generować duże koszty. Obecne użytkowanie spowoduje szybkie pogorszenie jego stanu technicznego. W związku z występowaniem korozji biologicznej elementów budynku mającej negatywny wpływ na użytkowników obiektu zwłaszcza dzieci w wieku przedszkolnym zaleca się zmianę przeznaczenia i sposobu użytkowania budynku. Dodatkowo lokalizacja obiektu m.in. w pobliżu Europejskiego Centrum Bajki w Pacanowie, oraz brak stosownego zagospodarowania terenów przyległych (brak parkingów), powoduje dużą uciążliwość głównie z dojściem czy zaparkowaniem samochodu w pobliżu przedszkola.

Opis stanu technicznego/uszkodzeń obiektu:

- pokrycia dachowe wymaga wymiany zniszczonych elementów więźby dachowej wraz z pokryciem, obróbkami i orynowaniem.
- elementy konstrukcyjne dachu wymagają wymiany lub wzmocnienia elementów konstrukcji dachowej
- strop - belki stalowe kwalifikują się do przeglądu zwłaszcza w miejscach przecieków pokrycia dachowego.
- ściany konstrukcyjne zewnętrzne i wewnętrzne nośne posiadają częściowe zarysowania ukośne na ścianach wewnątrz budynku oraz w obrębie nadproży tynk odspojony i popękany co wymaga m.in. skucia, odgrzybienia, wykonania nowych tynków, malowania.
- fundamenty wymagają kapitalnego remontu, osuszenie ścian, wykonania izolacji ścian oraz posadzek.
- podłogi i posadzki wymagają wymiany.
- stolarka wewnętrzna wymaga wymiany.

Obecne przedszkole jest cztero-oddziałowe: jeden oddział sześciolatków, jeden pięciolatków, jeden oddział czterolatków i jeden oddział trzylatków. Placówka posiada 4 sale dydaktyczne, blok kuchenny oraz gabinet logopedyczny, w którym odbywają się raz w tygodniu zajęcia logopedyczne dla dzieci z całej Gminy. Ze względu na prognozy demograficzne istnieje potrzeba stworzenia większego budynku składającego się z 6 oddziałów dla dzieci. Stan techniczny obecnego przedszkola oraz możliwości terenowe najprawdopodobniej wykluczają możliwość rozbudowy.

Gmina systematycznie przeprowadzała w placówkach bieżące remonty zapewniając w ten sposób podstawowe warunki do ich funkcjonowania oraz w miarę możliwości doposaża szkoły. Poniższa tabela przedstawia wykaz projektów dotyczących edukacji zrealizowanych na terenie Gminy Pacanów na przestrzeni kilku ostatnich lat.

Tabela 13: Wykaz projektów realizowanych na terenie Gminy Pacanów głównie z obszaru edukacji

L.p.	Beneficjent/ Nazwa projektu	Okres realizacji	Wartość projektów	Najważniejsze osiągnięte rezultaty
1.	Gmina Pacanów „Szkoła równych szans”	2012-2014	180 119,00zł	podniesienie kompetencji językowych, matematycznych i sportowych uczniów
2.	Gimnazjum Nr 2 w Ratajach Słupskich „Świętokrzyski system wspierania talentów- Fascynujący Świat Nauki”	I-XII 2014		podniesienie kompetencji naukowych, uczenia się z wykorzystywaniem nowoczesnych technologii informatycznych oraz inicjatywności
3.	SP Pacanów „ Szkoła marzeń”	14.10.2005 – 14.10. 2006	88,000 zł	Poznanie przez uczniów dziedzictwa kulturowego, przemysłowego i przyrodniczego Ziemi Świętokrzyskiej. Nabycie umiejętności pływania i umiejętności tanecznych. Wzrost kompetencji kluczowych u uczniów
4.	SP Pacanów „ Szkoły jagiellońskie”	01.07. 2007 – 31.01.2008	119 589,00 zł	Wzrost kompetencji kluczowych u uczniów. Doposażenie szkoły w komputer, radiomagnetofon, aparat fotograficzny, stroje taneczne
5.	SP Pacanów „ Szkoła nowych możliwości”	01.08. 2012 – 31.07. 2014	237 162,00 zł	Wzrost kompetencji kluczowych u uczniów. Doposażenie szkoły w tablice interaktywną, sprzęt nagłaśniający, pomoce dydaktyczne do nauczania matematyki, języka angielskiego, j. polskiego, przyrody
6.	Gmina / Projekt „Chcieć to móc”	2012-2014	284 986,00 zł	podniesienie poziomu wiedzy uczniów, podniesienie jakości świadczonych usług edukacyjnych, rozwój kulturalny i społeczny
7.	Kreatywny uczeń XXI wieku (POKL)	2012		27 uczniów - udział w warsztatach z doradztwa

	Gimnazjum Pacanów			<p>edukacyjno-zawodowego MOJE MOCNE STRONY DROGĄ DO SUKCESU NA RYNKU PRACY,</p> <p>- udział w dodatkowych zajęciach dydaktycznych KOMPETENTNY I AKTYWNY OBYWATEL,</p> <p>- udział w zajęciach warsztatowych prowadzonych w ramach działalności Centrum Edukacji Obywatelskiej, Medialnej i Animacji Kultury,</p> <p>- udział w jednodniowych wyjazdowych debatach edukacyjnych,</p> <p>- udział w wyjeździe edukacyjnym do instytucji kultury,</p> <p>- udział w przygotowaniu i przeprowadzeniu inicjatywy obywatelskiej.</p>
8.	XVIII sesja Sejmu Dzieci i Młodzieży Gimnazjum Pacanów	2012		- wyjazd 2 przedstawicieli uczniów na Sejm Dzieci i Młodzieży
9.	Gmina Pacanów „Indywidualizacja nauczania i wychowania klas I-III w Gminie Pacanów”	2011-2013	140157,62 zł	- doposażenie bazy dydaktycznej szkół podstawowych w Gminie Pacanów, - zajęcia dodatkowe realizowane w szkołach podstawowych na terenie Gminy Pacanów

Źródło: Dane z Urzędu Gminy Pacanów

Wnioski:

1. Gmina systematycznie przeprowadza w placówkach bieżące remonty zapewniając w ten sposób podstawowe warunki do ich funkcjonowania.
2. We wszystkich obiektach szkolnych na terenie Gminy Pacanów należy dokonać prac termomodernizacyjnych.
3. Sprzęt komputerowy oraz multimedialny znajdujący się w placówkach jest stary i należy go niezwłocznie wymienić.
4. Sprzęt sportowy w szkołach na terenie gminy jest wyeksploatowany i należy go wymienić.
5. Przy Gimnazjum nr 1 należy wybudować wielofunkcyjne boisko sportowe oraz boisko do piłki nożnej.
6. W placówkach gdzie mieszczą się biblioteki należy je doposażyć m.in w sprzęt komputerowy.
7. Ze względu na zły stan techniczny komputerów oraz sprzętu multimedialnego w szkołach nie wykorzystuje się technologii TIK do nauczania.

4.5 Efektywność nauczania

Pacanów jako gmina jest organem prowadzącym zarówno dla szkół podstawowych i gimnazjów. Jednym ze wskaźników efektywności nauczania są wyniki egzaminów zewnętrznych. W tabelach poniżej zamieszczone są średnie wyniki egzaminów zewnętrznych uczniów z Gminy Pacanów.

Od kwietnia 2002 roku przeprowadza się powszechny sprawdzian dla uczniów kończących szóstą klasę szkoły podstawowej. Jego celem jest sprawdzenie opanowania umiejętności niezbędnych na wyższym etapie kształcenia. Wyniki sprawdzianu pozwalają na pełniejsze diagnozowanie osiągnięć uczniów.

Tabela 14: Wyniki szkół podstawowych ze sprawdzianu przeprowadzonego w roku 2016

L.p.	Szkoła	Część 1		język polski	matematyka	język angielski	
		Liczba zadających	wynik%	wynik%	wynik%	liczba zdających	wynik w%
1	Szkoła Podstawowa im. Fundacji Zofii i Władysława Pokusów Wspierania Edukacji Młodzieży Wiejskiej w Oblekoniu	12	65,2	65,8	64,6	12	63,3
2	Szkoła Podstawowa w Zespole Publicznych Placówek Oświatowych w Wójczy	5	47,0	60	34,0	5	68,0
3	Szkoła Podstawowa im. Jana Brzechwy w r Ratajach Słupskich	20	59,9	70,5	49,3	20	61
4	Szkoła Podstawowa im.K. Makuszyńskiego w Pacanowie	34	57,4	69,6	45,3	34	65,4

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Łodzi

Od roku szkolnego 2011/2012 egzamin gimnazjalny jest przeprowadzany na nowych zasadach: Część **humanistyczna** składa się z zadań z zakresu: języka polskiego oraz zadań z zakresu: historii i wiedzy o społeczeństwie.

Część **matematyczno-przyrodnicza** składa się z zadań z zakresu: matematyki oraz zadań z zakresu: przedmiotów przyrodniczych: biologii, chemii, fizyki i geografii.

W części dotyczącej **języka obcego nowożytnego** gimnazjalista dokonuje wyboru jednego języka, którego uczył się w gimnazjum jako przedmiotu obowiązkowego. Ta część egzaminu ma dwa poziomy: podstawowy i rozszerzony.

Tabela 15: Rozkłady wyników szkół z egzaminu gimnazjalnego 2016

Szkoła	Egzamin	Najniższe	Bardzo niskie	Niskie	Niżej średnie	Średnie	Wyżej średnie	Wysokie	Bardzo wysokie	Najwyższe	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	
		Rozkład krajowy wyników									
		4%	7%	12%	17%	20%	17%	12%	7%	4%	
		Liczba uczniów w szkole według wyników									
		Niskie			Średnie			Wysokie			
Gimnazjum nr 1 w Pacanowie	Język polski	0	3	6	6	8	4	5	1	0	
	Historia i WOS	1	4	1	4	6	2	6	5	4	
	Matematyka	0	1	6	7	4	6	6	2	1	
	Przedmioty przyrodnicze	1	1	3	3	8	7	7	3	0	
	Język angielski PP	2	5	4	8	9	4	1	0	0	
	Język angielski PR	5	2	3	7	10	4	2	0	0	
Gimnazjum Nr 2	Język polski	1	1	1	4	9	6	2	1	4	
	Historia i WOS	0	0	1	4	5	9	3	3	4	
	Matematyka	0	2	3	6	7	4	4	3	0	
	Przedmioty przyrodnicze	0	1	5	3	7	5	3	3	2	
	Język angielski PP	0	2	4	12	5	2	3	0	1	
	Język angielski PR	2	5	7	3	5	3	4	0	0	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Łodzi

Tabela 16: Wyniki szkół gimnazjalnych z egzaminu gimnazjalnego w 2016 roku

Szkoła	Egzamin	W szkole		Gminie	Powiecie	Województwie	Kraju
		Liczba zdających	Wyniki egzaminów w % punktów				
Gimnazjum nr 1 w Pacanowie	Język polski	33	66	71	69	69	69
	Historia i WOS	33	62	65	56	56	56
	Matematyka	33	50	49	48	48	49
	Przedmioty przyrodnicze	33	56	56	52	52	51
	Język angielski PP	33	52	54	61	63	64
	Język angielski PR	33	30	31	39	43	45

Gimnazjum Nr 2	Język polski	29	76	71	69	69	69
	Historia i WOS	29	67	65	56	56	56
	Matematyka	29	47	49	48	48	49
	Przedmioty przyrodnicze	29	56	56	52	52	51
	Język angielski PP	29	57	54	61	63	64
	Język angielski PR	29	31	31	39	43	45

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Łodzi

Dane przedstawione powyżej wskazują iż uczniowie z terenu gminy mają trudności przede wszystkim z językami obcymi. Potwierdzają to wyniki z egzaminów gimnazjalnych, gdzie zarówno uczniowie z Gimnazjum nr 1 jak i Gimnazjum nr 2 uzyskali niższe wyniki niż średnia dla powiatu, województwa oraz kraju. Zdecydowanie lepiej kształtują się natomiast wyniki z języka polskiego czy historii i WOSu.

Wnioski

1. Uczniowie na wszystkich szczeblach edukacji gorzej radzą sobie z językami obcymi.
2. Istnieje potrzeba organizacji dodatkowych zajęć wyrównawczych dla uczniów słabszych.
3. Istnieje potrzeba organizacji zajęć rozwijających dla uczniów zdolnych.
4. Istnieje potrzeba wdrożenia technologii TIK do procesu nauczania.

4.6 Analiza demograficzna

Według danych GUS 2015 rok gminę Pacanów zamieszkiwało **7615 osób** w tym 3689 mężczyzn oraz 3926 kobiet co stanowi **10,37%** mieszkańców powiatu. Względem roku 2012 liczba mieszkańców gminy **spadła o 218 osób**. Największą część społeczeństwa gminy **57,05%** stanowi ludność w wieku produkcyjnym tj. w wieku zdolności do pracy. Wiek emerytalny osiągnęło **24,31%** mieszkańców powiatu. Z roku na rok maleje liczba osób w wieku przedprodukcyjnym w roku 2014 było to **15,86%** ogółu ludności, co świadczy o starzejącym się społeczeństwie

Wskaźnik obciążenia demograficznego

Analiza wskaźnika obciążenia demograficznego, tj. liczby ludności w wieku poprodukcyjnym (powyżej 59/64 roku życia) na 100 osób w wieku produkcyjnym, potwierdza tendencję stałego wzrostu ludności w wieku emerytalnym. Poniżej przedstawiono tabelę obrazującą zmiany wskaźnika obciążenia demograficznego w latach 2013-2015 na terenie Gminy Pacanów.

Tabela 17: Zmiany wskaźnika obciążenia demograficznego w latach 2013-2015

GMINA PACANÓW	2013	2014	2015
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	65,7	66,3	69,9
Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym	136,6	141,2	145,7
Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	37,9	38,8	39,7

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego w Kielcach

Na koniec 2015r. w Gminie Pacanów wskaźnik obciążenia demograficznego osiągnął wartość **39,7** i był dużo wyższy w porównaniu ze wskaźnikiem dla województwa, który wynosił 33,9; oraz dla Polski – 31,4. Świadczy to o tym, że społeczeństwo Gminy Pacanów szybciej się starzeje.

Analiza danych demograficznych pokazuje iż w ostatnich latach stopniowo maleje liczba urodzeń na terenie gminy. W 2015 roku według danych Urzędu Gminy w Pacanowie przyszło na świat 59 dzieci tj. o 11 dzieci mniej niż w 2012 roku. Utrzymując się tendencja spadkowa może w konsekwencji doprowadzić m.in. do zwolnień części nauczycieli lub w

drastycznych przypadkach zamknięciu części placówek. W chwili obecnej żadna z placówek na terenie gminy nie jest przeznaczona do likwidacji.

Tabela 18: Liczba urodzeń wraz z podziałem na obwody szkolne

Szkoła Podstawowa w Pacanowie	2011	2012	2013	2014	2015
Pacanów, Niegostawice, Słupia, Sroczków, Kwasów, Książnice, Karsy Duże, Karsy Małe, Karsy Dolne, Wola Biechowska, Zborówek, Zborówek Nowy, Biskupice	25	29	28	22	28
Szkoła Podstawowa w Ratajach Słupskich	2011	2012	2013	2014	2015
Komorów, Grabowica, Żabiec, Kółko Żabieckie, Rataje Słupskie, Rataje Karskie, Kępa Lubawska	21	23	17	22	17
Szkoła Podstawowa w Oblekoniu:	2011	2012	2013	2014	2015
Oblekoń, Trzebica, Podwale	10	7	5	8	5
Zespół Publicznych Placówek Oświatowych w Wójczy	2011	2012	2013	2014	2015
Wójcza, Wójczka, Biechów, Zołcza-Ugory, Chrzanów	11	11	3	13	9

Źródło: Dane z Urzędu Gminy Pacanów

Wnioski:

1. Na terenie Gminy Pacanów w ostatnich latach zmalała liczba urodzeń.
2. Społeczeństwo gminy starzeje się.
3. Co rocznie spada liczba mieszkańców Gminy Pacanów.

4.7 Finansowanie oświaty

Edukacja stanowi najistotniejszą pozycję wydatków Gminy Pacanów. W ostatnich latach następował stały wzrost nakładów na zadania związane z kształceniem i wychowaniem uczniów. Wydatki na oświatę wzrosły od roku 2010 o **544945,71 zł**. W 2015 roku wydatki bieżące na edukację wynosiły **8 233 864,59 zł** w tym subwencja i dotacje wynosiły **5 815 654,19 zł**. Oznacza to iż Gmina w 2015 roku musiała pokryć z środków własnych pozostałe koszty związane z funkcjonowaniem oświaty na terenie gminy. Była to kwota **2 418 210,40zł**.

Tabela 19: Wydatki przeznaczone na oświatę w latach 2010 – 2015

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Wydatki bieżące ogółem na edukację	7.688.918,88	7.647.406,67	7.621.872,24	8.161.615,71	8.175.644,09	8.233.864,59
Wynagrodzenia i pochodne	6.031.403,10	6.192.757,62	6.066.299,12	6.657.118,69	6.679.074,02	6.698.281,23
Subwencje i dotacje	5.006.747,00	5.115.850,00	5.465.633,00	5.404.366,00	5.638.453,78	5.815.654,19
Kwota, która Gmina Pacanów „dokłada” do oświaty	2.682.171,88	2.531.556,67	2.156.239,24	2.757.249,71	2.537.190,31	2.418.210,40

Źródło: Dane z Urzędu Gminy Pacanów

Wnioski:

1. Co rocznie rosną wydatki związane z utrzymaniem placówek oświatowych na terenie Gminy Pacanów.
2. Subwencja oświatowa przekazywana do gminy nie pokrywa w pełni potrzeb.
3. Gmina w roku 2015 przeznaczyła kwotę ponad 2 mln złotych na oświatę z budżetu jako różnicę pomiędzy wydatkami a subwencją oświatową.

4.8 Podsumowanie diagnozy

Na przełomie lat 2011-2015 można zaobserwować spadek liczby dzieci i młodzieży szkolnej na terenie Gminy Pacanów. Największy spadek jest widoczny wśród dzieci w wieku przedszkolnym. Analiza danych demograficznych jednoznacznie wskazuje, iż społeczeństwo Gminy Pacanów **starzeje się**. Zauważalnym zjawiskiem jest to, iż coraz częściej z gminy wyjeżdżają ludzie młodzi. Na terenie Gminy Pacanów poza szkołami rolę kulturalno – edukacyjną pełni Europejskie Centrum Bajki im. Koziołka Matołka w Pacanowie. Na obszarze gminy funkcjonuje kilkanaście organizacji społecznych, które wspierają i angażują się w edukację zarówno dzieci, młodzieży jak i osób dorosłych. Coraz większym problemem dla samorządu staje się finansowanie oświaty. Wszystkie budynki oświatowe na terenie Gminy Pacanów wymagają przeprowadzenia prac termomodernizacyjnych oraz doposażenia w sprzęt komputerowy oraz pomoce dydaktyczne. Gmina corocznie z środków własnych współfinansuje placówki (w roku 2015 była to kwota ok 2 mln zł).

5. Potrzeby lokalnego rynku pracy i oczekiwań pracodawców

Gmina Pacanów położona jest na obrzeżach południowo – wschodniej części województwa świętokrzyskiego i sąsiaduje przez swą południową granicę, przebiegającą na rzece Wiśle, z województwem małopolskim. Szkoły z terenu Gminy Pacanów starają się dostosować kształcenie zarówno do oczekiwań uczniów oraz rodziców, jak i do potrzeb rynku pracy. Często jednak zdarza się tak, że preferencje absolwentów gimnazjów rozmiągają się z oczekiwaniami rynku pracy.

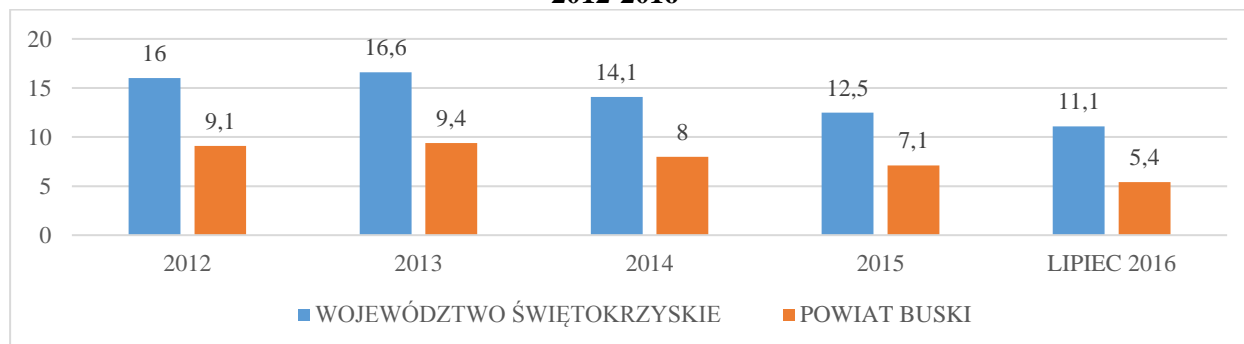
Stopa bezrobocia w powiecie buskim na koniec lipca 2016 r. wynosiła **5,4%** i była jedną z najniższych w województwie. Na koniec grudnia 2015 r. w PUP w Busku Zdroju zarejestrowanych było 220 osób bezrobotnych z terenu Gminy Pacanów w tym 96 kobiet. Największą liczbę osób bezrobotnych stanowiły osoby w wieku 18-44 lat – 166 osób.

Tabela 20: Liczba osób bezrobotnych w gminach powiatu buskiego - stan na dzień 31 grudnia 2015r.

Gmina	Razem	Kobiety	Zwolnieni z przyczyn dot. zakładu pracy	Z prawem do zasiłku	W wieku 18-44 lat	Bez pracy pow. 12 m-cy
Busko-Zdrój	1217	550	50	144	829	411
Gnojno	153	69	6	14	126	38
Nowy Korczyn	198	93	6	16	158	66
Pacanów	220	96	3	29	166	72
Solec-Zdrój	161	70	7	15	122	49
Stopnica	294	117	7	77	226	82
Tuczępy	143	59	2	24	125	36
Wiślica	195	87	3	20	160	64
Razem	2581	1141	84	339	1912	818

Źródło: PUP w Busku Zdrój

Wykres 5: Stopa bezrobocia w powiecie buskim oraz województwie świętokrzyskim w latach 2012-2016

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego w Kielcach

6. Analiza SOWT

Po zakończeniu fazy diagnostycznej uporządkowano dotychczas zebrane informacje, a następnie wyselekcjonowano i ustalono obszary najistotniejsze dla rozwoju szkolnictwa na terenie Gminy Pacanów. Do uporządkowania wiedzy, wynikającej z diagnozy oraz utworzenia logicznej podstawy do sformułowania celów strategicznych, zastosowano narzędzie analizy SWOT.

Zgodnie z przyjętą literaturową definicją macierzy SWOT mocne i słabe strony rozumiemy, jako pozytywne i negatywne wewnętrzne czynniki rozwojowe, natomiast szanse i zagrożenia, jako pozytywne i negatywne zewnętrzne czynniki rozwojowe. Nazwa SWOT pochodzi od pierwszych liter angielskich słów:

- strengths – **silne strony** – w postaci przewagi zjawisk i procesów pozytywnych dla rozwoju edukacji na terenie Gminy Pacanów, które powinny być kontynuowane i wzmacniane,
- weaknesses - **słabe strony** – w postaci procesów i barier, wad, ograniczających możliwości rozwojowe, które powinny być zmniejszone bądź niwelowane,
- opportunities - **szanse/możliwości** – w postaci czynników obiektywnych, zewnętrznych, na które nie ma bezpośredniego wpływu sprawczego oraz wyjątkowej sytuacji jaką daje możliwość wykorzystania znacznych środków pomocowych UE,
- threats – **zagrożenia** – wynikające przede wszystkim z czynników zewnętrznych stwarzających niebezpieczeństwo zmiany niekorzystnie.

Przedstawiona poniżej analiza mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń jest syntezą poszczególnych obszarów edukacji. Analiza SWOT jest kontynuacją oraz podsumowaniem diagnozy stanu i w niej znajduje uzasadnienie większość rozstrzygnięć.

Tabela 21: Analiza SWOT

MOCNE STRONY
Wysokie osiągnięcia uczniów w konkursach i zawodach sportowych na szczeblu powiatowym, wojewódzkim i ogólnopolskim
Dobrze zorganizowana pomoc socjalna
Dobrze zorganizowany dojazd uczniów do szkół
Rozbudowane możliwości doskonalenia zawodowego kadry oświatowej
Duża liczba aktywnych nauczycieli mocno zaangażowanych w proces dydaktyczny
Dobra współpraca placówek oświatowych z samorządem
Dobra współpraca z rodzicami
Znajomość środowiska rodzinnego
Polepszający się stan bazy i wyposażenia szkół
Wysoki priorytet edukacji w polityce finansowej Gminy

Szerokie wykorzystanie środków Unii Europejskiej
SLABE STRONY
Coraz mniejsza liczba urodzeń na terenie gminy
Różnice w ofercie edukacyjnej w poszczególnych szkołach
Niezadawalająca jakość części oferty edukacyjnej
Przestarzały i wyeksploatowany sprzęt komputerowy i multimedialny
Niezadawalający stan techniczny obiektów szkolnych
Niezadawalający stan pomocy dydaktycznych
Niewystarczające wyposażenie placówek m.in. meble, sprzęt sportowy
Niedostateczne dofinansowanie oświaty przez budżet państwa
Niewystarczające środki na modernizację i rozwój placówek oświatowych
Zwiększająca się ilość środków przekazywanych na finansowanie oświaty pochodząca z środków własnych gminy
SZANSE
Realizacja programów wspierających działalność innowacyjną szkół
Szerokie wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych w nauczaniu
Lepsze wykorzystanie potencjału organizacji pozarządowych
Pozyskanie środków zewnętrznych na doposażenie placówek w pomoce dydaktyczne
Pozyskiwanie środków z nowej perspektywy finansowej Unii Europejskiej dla realizacji celów oświatowych
Pozyskiwanie środków sektora biznesowego na rozwój edukacji
Dostosowanie organizacji pracy placówek oświatowych do oczekiwań i potrzeb uczniów i rodziców
ZAGROŻENIA
Niekorzystna prognoza demograficzna gminy – spadek wskaźnika urodzeń
Starzejące się społeczeństwo
Zjawisko cyber wykluczenia oraz powiększająca się luka między rozwojem technologicznym, a wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnych w oświacie
Słaba obecność w ogólnoeuropejskich programach edukacyjnych
Niewystarczające dostosowanie kadry oświatowej do wprowadzania zmian w procesie edukacji
Starzenie się kadry nauczycielskiej
Niedostosowanie liczebności kadry do skutków przemian demograficznych
Wypalenie zawodowe
Zmiany w prawie oświatowym, które mogą mieć wpływ na realizację niektórych zadań edukacyjnych
Zawiłe procedury aplikowania o środki zewnętrzne

Źródło: Dane z Urzędu Gminy Pacanów

7. Definicja potrzeb w zakresie kierunków rozwoju szkół

Oferta dydaktyczna

W otaczającym nas świecie szczególnego znaczenia nabiera konieczność stosowania metod i technik dydaktycznych ukierunkowanych na kształcenie u uczniów umiejętności praktycznych oraz skutecznego i samodzielnego rozwiązywania postawionych przed nimi problemów. Nowoczesna edukacja powinna opierać się na czterech filarach nauczania i wychowania:

- uczyć się, aby wiedzieć (wiedza),
- uczyć się, aby działać (umiejętności),
- uczyć się, aby być (system wartości i postaw),
- uczyć się, aby żyć wspólnie z innym.

W szkołach na terenie Gminy Pacanów istnieje potrzeba zmodyfikowania oraz rozszerzenia oferty dydaktycznej, która będzie dostosowana zarówno do potrzeb uczniów, rodziców jak i potrzeb współczesnego świata. W placówkach należy wprowadzić nowoczesne formy nauczania m.in. e- larning oraz zwiększyć wykorzystanie nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK) w procesie nauczania. Należy przygotować spójny i bogaty program nauczania, który będzie wykorzystywał komputery (i inne urządzenia, takie jak tablice interaktywne, odtwarzacze mp3, kamery cyfrowe) jako narzędzia edukacji. Korzyści stosowania TIK w edukacji są ogromne zarówno dla uczniów jak i nauczycieli. Ważne jest również aby w jeszcze większym stopniu niż do tej pory wspierać osoby zdolne oraz dostosowywać program nauczania do osób mających trudności w nauce. Uczniom należy również w większym stopniu zapewnić dostęp do edukacji/kultury poza murami szkół.

Baza dydaktyczna

Aby udoskonalać standardy nauczania, umożliwiające lepsze przygotowanie do dalszej edukacji oraz funkcjonowania w społeczeństwie niezbędna jest modernizacja oraz częściowa wymiana dotychczasowej bazy dydaktycznej. Wszystkie placówki na terenie Gminy Pacanów wymagają termomodernizacji natomiast Samorządowe Przedszkole w Pacanowie wymaga budowy nowego budynku. Przy Gimnazjum nr 1 należy wybudować boiska sportowe. Pomoce dydaktyczne - głównie pomoce do zajęć sportowych należy wymienić/doposażyć. Szczególnie ważny jest zakup wyposażenia dydaktycznego celem stworzenia nowoczesnych pracowni komputerowych (multimedialnych). Zakup sprzętu komputerowego oraz

multimedialnego pozwoli na wprowadzenie do oferty dydaktycznej nowych form nauczania, wpłynie również na zwiększenie zastosowania TIK.

Kadra oświaty

Nauczyciele pracujący w placówkach oświatowych na terenie Gminy Pacanów posiadają wysokie kwalifikacje zawodowe i umiejętności, jednak dynamicznie zmieniająca się rzeczywistość wymusza na nauczycielach ciągłe podnoszenie kwalifikacji oraz doszkalania się. Główną potrzebą jaką zdefiniowano podczas opracowywania niniejszego dokumentu jest konieczność podniesienia wiedzy i umiejętności w wykorzystywaniu i zastosowaniu TIK w procesie nauczania. Dodatkowo należy rozszerzyć współpracę nauczycieli z rodzicami przede wszystkim uczniów z trudnościami wychowawczymi.

6. Cele Planu

6.1 Cel strategiczny

Strategiczny, nadrzędny cel Planu rozwoju edukacji w Gminie to:

Podniesienie jakości i konkurencyjności kapitału ludzkiego i społecznego poprzez rozwój edukacji jako czynnika decydującego o rozwoju społeczno-gospodarczym Gminy Pacanów

Należy zaznaczyć, że zakres tak sformułowanego celu strategicznego jest bardzo szeroki i może odnosić się do wielu dziedzin życia. Ten strategiczny cel w odniesieniu do kapitału ludzkiego nawiązuje w Planie głównie do:

- rozwijania umiejętności korzystania z technik informacyjno- komunikacyjnych (zarówno uczniów jak i nauczycieli),
- rozwijania przedsiębiorczości i kreatywności młodzieży,
- poprawy psychofizycznej kondycji uczniów,
- rozwijania umiejętności komunikowania się w językach obcych,
- podniesienia jakości ofert edukacyjnych szkół oraz publicznych instytucji edukacji, kultury,
- wprowadzania systemu wspierania rozwoju nauczycieli i innych kadr uczestniczących w procesie edukacyjnym.

6.2 Cele główne

Cel główny nr 1 Przygotowanie młodzieży do funkcjonowania we współczesnym świecie.

Otoczający nas świat ciągle się zmienia. Nauka do tej pory kojarzona była z tablicą i kredą. Dziś mamy do czynienia z nowym uczniem i w pewien sposób z nowym światem edukacji, w którym aby dotrzeć do ucznia, trzeba posługiwać się zupełnie innym zestawem narzędzi niż w XX wieku. W zasięgu rąk pojawił się nowy świat edukacji, niosąc za sobą bogactwo interaktywnych i społecznościowych narzędzi oraz technik, które w naturalny sposób wykorzystywane są codziennie przez młodych ludzi. Tradycyjna kreda, tablica i dobry nauczyciel mogą okazać się niewystarczające dla zapewnienia efektywności procesu edukacji. Nowy uczeń w informacyjnym społeczeństwie wymaga zupełnie nowego podejścia w nauczaniu, dzięki któremu potrafił będzie przetworzyć docierającą do niego informację w wiedzę. Jednym z głównych celów jakie stawia przed sobą samorząd Gminy Pacanów to dostosowanie oferty edukacyjnej tak aby przygotować młodego człowieka do funkcjonowania we współczesnym świecie.

Cel główny nr 2 Wzbogacenie bazy oświatowej koniecznej do realizacji zadań wynikających z potrzeby kształcenia, wychowania i opieki w XXI wieku w tym budowa przedszkola na terenie gminy Pacanów

Szybki rozwój technologii informacyjnej nie pozostaje bez wpływu na funkcjonowanie społeczeństw. W dobie internetu podstawą staje się umiejętność obsługi najważniejszych programów komputerowych, umiejętność wyszukiwania i przetwarzania informacji. Aby móc zastosować nowoczesne formy nauczania w tym z wykorzystaniem TIK niezbędny jest nowoczesny sprawny sprzęt komputerowy i multimedialny oraz nowe pomoce dydaktyczne. Dopuszczenie szkół z terenu Gminy Pacanów jest zatem niezbędne aby móc w pełni sprostać oczekiwaniom zarówno uczniów, rodziców jak i dynamicznie zmieniającego się świata. Wzbogacenie bazy oświatowej to nie tylko zakup nowych pomocy do pracy ale również dokonanie niezbędnych remontów w budynkach oraz ich otoczeniu czy też budowa nowych placówek oświatowych w celu stworzenia godnych warunków nauczania dzieci z terenu gminy Pacanów.

Cel główny nr 3 Wykorzystanie innowacyjnych działań w procesie nauczania, wychowania i opieki.

Stosowanie nowoczesnych technologii TIK jest dziś w szkołach koniecznością, ale póki co ich wpływ na skuteczność tradycyjnie rozumianą jest wątpliwa. Głównie ze względu na to, że ciągle jeszcze wielu nauczycieli posługuje się nimi dość nieporadnie, często korzystając wyłącznie z podstawowych funkcjonalności. Poprawę mogłoby przynieść nie tylko podnoszenie kompetencji nauczycieli i głębsze wykorzystanie funkcjonalności narzędzi TIK, ale także postawienie na współpracę i kreatywność uczniów, zaangażowanie ich w proces nowoczesnej edukacji. Zwiększenie wykorzystywania technologii TIK w szkołach na terenie Gminy jest jednym z głównych celów jakie przed sobą stawiają zarówno władze jak i szkoły.

6.3 Cele szczegółowe

Cel główny nr 1 Przygotowanie młodzieży do funkcjonowania we współczesnym świecie

Cel 1.1 Rozwijanie kompetencji cyfrowych dzieci i młodzieży.

Cel 1.2 Rozwijanie umiejętności komunikowania się dzieci i młodzieży w językach obcych.

Cel 1.3 Przygotowania młodych ludzi do funkcjonowania w przestrzeni europejskiej.

Cel 1.4 Wzmacnianie tożsamości lokalnej młodych mieszkańców Gminy Pacanów.

Cel 1.5 Rozwijanie inteligencji emocjonalnej wśród dzieci i młodzieży.

Cel 1.6 Zwiększenie oferty edukacyjnej dla uczniów zdolnych oraz uczniów z szczególnymi potrzebami edukacyjnymi.

Cel 1.7 Zwiększenie oferty edukacyjnej dzieci w wieku przedszkolnym oraz dzieci w wieku do lat 3.

Cel 1.8 Poprawy psychofizycznej kondycji uczniów i dzieci.

Cel 1.9 Zwiększenie oferty i jakości zajęć sportowych.

Cel główny nr 2 Wzbogacenie bazy oświatowej koniecznej do realizacji zadań wynikających z potrzeby kształcenia, wychowania i opieki w XXI wieku w tym budowa przedszkola na terenie gminy Pacanów

Cel 2.1 Modernizacja obiektów oświatowych na terenie Gminy oraz ich otoczenia (termomodernizacja, adaptacja, zagospodarowanie przestrzeni wokół budynków).

Cel 2.2 Modernizowanie wyposażenia dydaktycznego szkół (zakup nowych pomocy dla nauczycieli i uczniów).

Cel. 2.3 Stworzenie nowoczesnych pracowni komputerowych oraz multimedialnych w każdej placówce z terenu Gminy Pacanów.

Cel 2.4 Budowa przedszkola na terenie gminy Pacanów.

Cel 2.5 Modernizacja infrastruktury sportowej przyszkolnej.

Cel główny nr 3 Wykorzystanie innowacyjnych działań w procesie nauczania, wychowania i opieki

Cel 3.1 Wykorzystanie technologii informacyjno- komunikacyjnych w procesie nauczania.

Cel 3.2 Wykorzystanie technologii informacyjno- komunikacyjnych w zarządzaniu szkołą i oświatą.

Cel 3.3 Wspieranie inicjatyw pozaszkolnych związanych z edukacją.

Cel 3.4 Organizacja procesu nauczania poza murami szkół (zajęcia wyjazdowe, plenerowe).

Cel 3.5 Wspieranie samokształcenia nauczycieli i dyrektorów m.in. szkolenia, konferencje, seminaria – także z wykorzystaniem internetu np. w formie e-learningowej.

Cel 3.6 Zgłaszanie innowacji pedagogicznych.

Cel 3.7 Prowadzenie innowacyjnych zajęć dydaktycznych z zastosowaniem sprzętu badawczego (metoda eksperymentu).

Cel 3.8 Prowadzenie innowacyjnych zajęć dydaktycznych w plenerze lub na specjalnych terenach z bezpośrednim kontaktem odbiorców z przyrodą.

Cel 3.9 Prowadzenie zajęć wykorzystujących urządzenia i technologie informatyczne.

Cel 3.10 Organizacja wyjazdów edukacyjnych i innych atrakcyjnych i innowacyjnych form nauczania.

Cel 3.11 Wzrost kompetencji językowych nauczycieli.

7. Kierunki działań

L.p.	Rodzaj działania/ nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Planowane lata realizacji	Źródła finansowania
Cel główny nr 1 Przygotowanie młodzieży do funkcjonowania we współczesnym świecie.				
1.	Organizacja zajęć rozwijających uzdolnienia i pasje uczniów szkół podstawowych z terenu gminy	Gmina Pacanów	2016-2023	RPO WŚ 2014-2020 Oś priorytetowa 8 Rozwój edukacji i aktywne społeczeństwo 8.3.2 Wsparcie kształcenia podstawowego w zakresie kompetencji kluczowych
2.	Organizacja zajęć wyrównujących szanse edukacyjne uczniów szkół podstawowych z terenu gminy	Gmina Pacanów	2016-2023	
3.	Organizacja zajęć z zastosowaniem narzędzi TIK	Gmina Pacanów	2016-2023	RPO WŚ 2014-2020 Oś priorytetowa 8 Rozwój edukacji i aktywne społeczeństwo 8.3.3 Rozwój edukacji kształcenia ogólnego w zakresie stosowania TIK
4.	Organizacja zajęć wyrównawczych i rozwijających kompetencje kluczowe dla uczniów Gimnazjum	Gmina Pacanów	2016-2023	RPO WŚ 2014-2020 Oś priorytetowa 8 Rozwój edukacji i aktywne społeczeństwo 8.3.4 Rozwój szkolnictwa ponadpodstawowego w budowaniu kompetencji kluczowych
5.	Organizacja dodatkowych zajęć dla dzieci w wieku 3-5 lat z terenu Gminy Pacanów	Gmina Pacanów	2016-2023	RPO WŚ 2014-2020 Oś priorytetowa 8 Rozwój edukacji i aktywne społeczeństwo 8.3.1 Upowszechnianie i wzrost jakości edukacji przedszkolnej
6.	Wspieranie inicjatyw edukacji pozaszkolnej organizowanych przez inne instytucje	Gmina Pacanów/ Europejskie Centrum Bajki im. Koziołka Matołka w Pacanowie /NGO	2016-2023	Środki Własne, Środki z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Cel główny nr 2 Wzbogacenie bazy oświatowej koniecznej do realizacji zadań wynikających z potrzeby kształcenia, wychowania i opieki				
1.	Remont/modernizacja wszystkich placówek z terenu gminy Pacanów	Gmina Pacanów	2017-2018	RPO WŚ 2014-2020 Oś priorytetowa 7 Sprawne usługi publiczne działanie 7.4 Rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej
2.	Budowa przedszkola na terenie gminy Pacanów	Gmina Pacanów	2018-2019	
3.	Budowa boisk przy Gimnazjum nr 1	Gmina Pacanów	2017-2018	
4.	Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Pacanowie/ Gimnazjum nr 1 w Pacanowie	Gmina Pacanów	2017-2019	RPO Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 Oś 3 3. Efektywna i zielona energia Działanie 3.3 Poprawa efektywności energetycznej z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii w sektorze publicznym i mieszkaniowym. Warunkiem uzyskania wsparcia w ramach projektów dotyczących głębokiej, kompleksowej modernizacji
5.	Termomodernizacja budynku SP w Ratajach Słupskich/ Gimnazjum nr 2 w Ratajach Słupskich	Gmina Pacanów	2017-2019	

Kompleksowy Plan Rozwoju Szkół dla Gminy Pacanów na lata 2016-2023

6.	Termomodernizacja Zespołu Publicznych Placówek Oświatowych w Wójczy	Gmina Pacanów	2017-2019	<i>energetycznej jest uzyskanie zwiększenia efektywności energetycznej powyżej 25 %.</i> Środki własne Gminy.
7.	Zakup sprzętu komputerowego oraz multimedialnego do prowadzenia zajęć do wszystkich placówek	Gmina Pacanów	2017-2019	RPO WŚ 2014-2020 Oś priorytetowa 7 Sprawne usługi publiczne działanie 7.4 Rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej, Środki własne Gminy.
8.	Zakup pomocy dydaktycznych (m.in. do zajęć sportowych)	Gmina Pacanów	2017-2019	
9.	Doposażenie sal lekcyjnych m.in. w meble	Gmina Pacanów	2017-2019	RPO WŚ 2014-2020 Oś priorytetowa 7 Sprawne usługi publiczne działanie 7.4 Rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej, Środki własne Gminy.
Cel główny nr 3 Wykorzystanie innowacyjnych działań w procesie nauczania, wychowania i opieki				
1.	Organizacja kursów i szkoleń dokształcających nauczycieli dyrektorów	Gmina Pacanów/Placówki oświatowe	2016-2023	RPO WŚ 2014-2020 Oś priorytetowa 8 Rozwój edukacji i aktywne społeczeństwo 8.3.2 Wsparcie kształcenia podstawowego w zakresie kompetencji kluczowych typ działania 2. Tworzenie warunków dla nauczania opartego na metodzie eksperymentu
2.	Informatyzacja procesu nauczania we wszystkich placówkach (e- dzienniki, e-learning)	Gmina Pacanów	2016-2019	RPO WŚ 2014-2020 Oś priorytetowa 8 Rozwój edukacji i aktywne społeczeństwo 8.3.3 Rozwój edukacji kształcenia ogólnego w zakresie stosowania TIK, Środki własne
3.	Organizacja zajęć pozaszkolnych dla dzieci i młodzieży	Gmina Pacanów/ Europejskie Centrum Bajki im. Koziołka Matołka w Pacanowie /NGO	2016-2023	Środki z Ministerstwa Kultury i dziedzictwa Narodowego, środki własne

Źródło: Opracowanie własne

8. Monitoring i ewaluacja

Wprowadzenie obowiązkowego badania i oceny rezultatów wdrażania Kompleksowego Planu Rozwoju Szkół dla Gminy Pacanów na lata 2016-2023 jest warunkiem koniecznym do tego, by był on realizowany w sposób zgodny z założeniami i konsekwentny. Kompleksowy Plan Rozwoju Szkół dla Gminy Pacanów na lata 2016-2023 będzie monitorowany przez Radę Gminy w Pacanowie. Realizacja poszczególnych zadań ujętych w Planie będzie monitorowana poprzez składanie sprawozdań przez osoby odpowiedzialne za ich realizację, nie rzadziej niż raz w roku. Na koniec każdego roku kalendarzowego przewodniczący Komisji ds. oświaty przedłoży sprawozdanie Radzie Gminy zawierające informację o realizacji zadań ujętych w Planie. Po przyjęciu dokumentu do realizacji przez Radę Gminę w Pacanowie, instytucje i osoby odpowiedzialne za realizację określonych zadań, podejmą przewidziane w nim działania. Coroczna ewaluacja Kompleksowego Planu Rozwoju Szkół dla Gminy Pacanów na lata 2016-2023 będzie stanowiła podstawę, w miarę potrzeby, do jego aktualizowania.

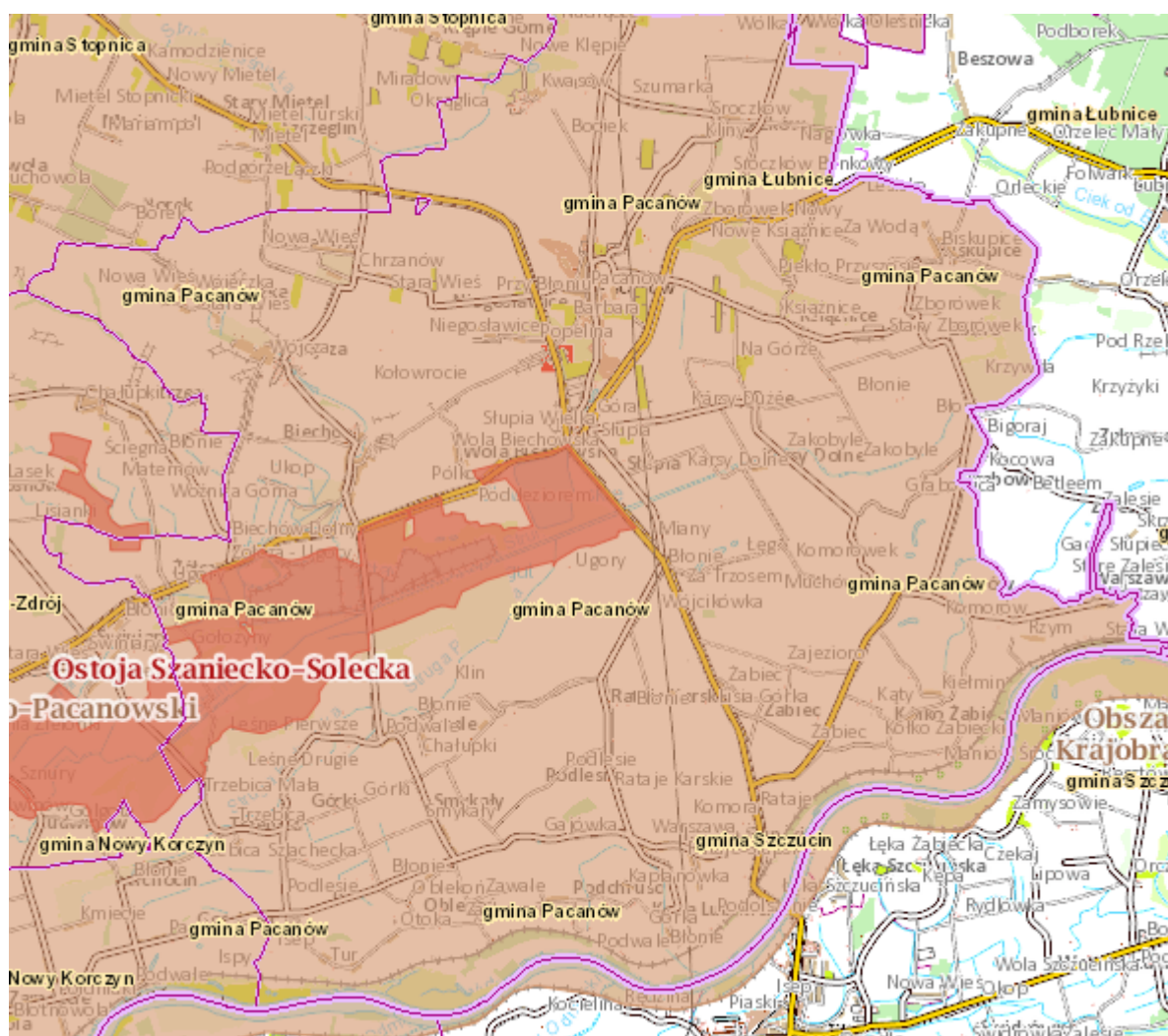
9. Oddziaływanie na środowisko planu oraz działań w nim przewidzianych

Na terenie Gminy znajdują się następujące obszary i obiekty chronione:

- Pomnik przyrody – drzewo Marek - Nr rejestracyjny CRFOP PL.ZIPOP.1393.PP.2601042.743
- Pomnik przyrody Nr rejestracyjny CRFOP PL.ZIPOP.1393.PP.2601042.605
- Solecko – Pacanowski Obszar Chronionego Krajobrazu
- NATURA 2000 obszar siedliskowy Ostoja Szaniecko-Solecka - PLH260034

Obszar specjalnej ochrony siedlisk Ostoja Szaniecko-Solecka (kod obszaru PLH260034) o powierzchni 8 072,90 ha położony jest na terenie gmin: Busko-Zdrój, Chmielnik, Gnojno, Nowy Korczyn, Pacanów, Pińczów, Solec-Zdrój, Stopnica, Wiślica. Obszar w ponad połowie pokrywają siedliska rolnicze, w jednej trzeciej łąki. Pozostałą powierzchnię porastają lasy (głównie liściaste) oraz zajmują powierzchnie wód. Ostoja znajduje się w środkowej części Garbu Pińczowskiego oraz południowo-zachodnim fragmencie Niecki Połanieckiej (Płaskowyżu Szanieckim i Kotlinie Borzykowskiej). Składa się z kilkunastu enklaw z malowniczymi wapiennymi i gipsowymi wzgórzami porośniętymi roślinnością kserotermiczną. Teren przecinany jest licznymi ciekami wodnymi, miejscami tworzącymi zabagnione dolinki, w których wykształciły się torfowiska. W północnej części obszaru znajdują się liczne odsłonięcia gipsów, zwłaszcza wielkokrystalicznych. Ponadto, obserwuje się liczne formy krasu powierzchniowego i podziemnego, np.: leje, studnie, zapadliska, jaskinie krasowe. Środkowa i południowa część wyróżnia się występowaniem wód mineralnych z wysiękami, którym towarzyszy roślinność halofilna, jak np. w okolicach wsi Owczary. Ostoja Szaniecko-Solecka to obszar występowania najcenniejszych siedlisk muraw kserotermicznych i torfowisk węglanowych, łąk solniskowych oraz ciepłych grądów. Jest to teren występowania aż czterech gatunków roślin z załącznika II Dyrektywy Siedliskowej (starodub łąkowy, jęczyczka syberyjska, obuwik pospolity, lipiennik Loesela), a zestawienie różnorodności i jakości siedlisk i gatunków unikatowe w skali kraju i Europy. Szacunkowo na terenie występuje około 1 100 gatunków roślin naczyniowych, w tym około 70 gatunków chronionych oraz 200 gatunków zagrożonych w skali regionu i kraju.

Mapa nr 2: Obszary chronione na terenie Gminy Pacanów

Legenda: ■ Rezerваты ■ Parki Krajobrazowe ■ Parki Narodowe ■ Obszar Chronionego Krajobrazu ■ Zespoły Przyrodniczo Krajobrazowe ■ Natura 2000 – obszary ptasie ■ Natura 2000 obszary siedliskowe

Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej

W trakcie realizacji zadań dotyczących termomodernizacji budynków użyteczności publicznej uwzględnione zostaną wymagania ochrony gatunkowej roślin, zwierząt i grzybów – zgodnie m.in. z zaleceniami i sugestiami wymienionymi w publikacjach:

-P. Wylegała, R. Jaros, R. Dzięciołowski, A. Kepel, R. Szkudlarek, R. Paszkiewicz, *Docieplenie budynków w zgodzie z zasadami ochrony przyrody*, 2009;

-*Ptaki w budynkach. Remonty i docieplenia w zgodzie z zasadami ochrony przyrody*, Kielce 2010.

Zostaną podjęte następujące działania:

Gmina Pacanów przed przystąpieniem do docieplania budynku/ów zleci odpowiednio przeszkolonemu ornitologowi i chiropterologowi ekspertyzę ornitologiczną, która będzie mieć na celu odpowiedzieć na 4 pytania:

-czy budynek jest wykorzystywany, jako miejsce gniazdowania ptaków lub schronienie nietoperzy?

- czy w budynku znajdują się inne potencjalne miejsca, które mogłyby zostać zajęte przez ptaki lub nietoperze przed rozpoczęciem prac modernizacyjnych? Zostanie wykonana szczegółowa inwentaryzacja takich miejsc, obejmująca lokalizację i rodzaj.

-Jakie optymalne metody należy zastosować, by zminimalizować ryzyko, że w chwili prowadzenie prac remontowych w zakamarkach budynku znajdują się zwierzęta? Odpowiedź na to pytanie powinna obejmować rodzaj zabezpieczeń, terminy i sposoby ich wykonania oraz szacunek kosztów. Może zostać przygotowana wariantowo.

-Jakie działania można podjąć w przypadku danego budynku, aby po zakończeniu remontu oferował on dogodne schronienia i miejsca rozrodu dla ptaków i nietoperzy? Zakres tej propozycji powinien, co najmniej równoważyć stratę siedlisk w wyniku modernizacji plus kompensację strat poniesionych podczas remontu.

W trakcie realizacji inwestycji w razie odnalezienia pojedynczych gniazd ptasich czy miejsca obecności nietoperzy, tak zaplanowana zostanie kolejność prac, aby miejsca te były docieplane dopiero po opuszczeniu ich przez zwierzęta. W przypadku ptaków ornitodolży zabezpieczą miejsca natychmiast po wylocie z niego młodych, by nie dopuścić do ponownego złożenia jaj (wiele ptaków wyprowadza 2, albo 3 lęgi w ciągu roku). Czynne usuwanie ptaków czy nietoperzy będzie traktowane, jako ostateczność i każdorazowo będzie wymagało konsultacji i zezwolenia Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska. Aby remont nie spowodował znaczącej szkody przyrodniczej, zostanie zapewniona zwierzętom odpowiednia ilość właściwych schronień. Jeśli nie będzie możliwości pozostawienia schronień istniejących zostaną utworzone schronienia alternatywne, równoważące ubytek takich miejsc w wyniku remontu¹. Liczba tych alternatywnych schronień będzie w pełni równoważyć stratę, z uwzględnieniem ew. rekompensaty za szkody poniesione przez populację tych gatunków

¹ Dot. to przede wszystkim niektórych nietoperzy oraz trzech gatunków ptaków, dla których taki ubytek stanowi poważne zagrożenie wpływające na spadek ich liczebności – wróble, jerzyków i pustulek.

w czasie remontu². Realizując tę inwestycję Gmina będzie uwzględniać art. 51 i 52 ustawy o ochronie przyrody – wymóg ochrony ptaków i nietoperzy zasiedlających budynki.

² Dobór odpowiednich skrzynek będzie uzgodniona z ornitologiem i chiropterologiem.

Spis tabel

Tabela 1: Dane teleadresowe placówek oświatowych na terenie Gminy Pacanów	29
Tabela 2: Obwody szkolne	29
Tabela 3: Liczba uczniów na terenie Gminy Pacanów w poszczególnych placówkach	31
Tabela 4: Zajęcia dodatkowe odbywają się w poszczególnych szkołach na terenie gminy	33
Tabela 5: Tygodniowa liczba zajęć dodatkowych.....	33
Tabela 6: Liczba uczniów zdolnych w roku szkolnym 2014/2015 uczęszczających do szkół na terenie gminy Pacanów	36
Tabela 7: Osiągnięcia sportowe w roku szkolnym 2015/2016.....	39
Tabela 8: Liczba uczniów dożywianych z terenu Gminy Pacanów	40
Tabela 9: Ilość wypłacanych zaciągów szkolnych w latach szkolnych 2014/2015, 2015/2016.....	41
Tabela 10: Dowóz uczniów do szkół w poszczególnych miejscowościach	41
Tabela 11: Kwalifikacje kadry pedagogicznej w placówkach oświatowych prowadzonych przez Gminę Pacanów.....	44
Tabela 12: Stan bazy lokalowej – wybrane elementy	47
Tabela 13: Wykaz projektów realizowanych na terenie Gminy Pacanów głównie z obszaru edukacji	53
Tabela 14: Wyniki szkół podstawowych ze sprawdzianu przeprowadzonego w roku 2016.....	55
Tabela 15: Rozkłady wyników szkół z egzaminu gimnazjalnego 2016.....	56
Tabela 16: Wyniki szkół gimnazjalnych z egzaminu gimnazjalnego w 2016 roku	56
Tabela 17: Zmiany wskaźnika obciążenia demograficznego w latach 2013-2015	58
Tabela 18: Liczba urodzeń wraz z podziałem na obwody szkolne	59
Tabela 19: Wydatki przeznaczone na oświatę w latach 2010 – 2015	60
Tabela 20: Liczba osób bezrobotnych w gminach powiatu buskiego - stan na dzień 31 grudnia 2015r.	62
Tabela 21: Analiza SWOT	63

Spis wykresów

Wykres 1: Liczba ludności w Gminie Pacanów w latach 2012-2015.....	12
Wykres 2: Struktura wieku mieszkańców Gminy Pacanów	12
Wykres 3: Ilość podmiotów wpisane do rejestru REGON na 1000 ludności	13
Wykres 4: Stopa bezrobocia w powiecie buskim w latach 2011-2015.....	14
Wykres 5: Stopa bezrobocia w powiecie buskim oraz województwie świętokrzyskim w latach 2012-2016.....	62